

ЗАКОН О МЕТРОЛОГИЈИ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1.

Овим законом уређује се организација послова метрологије, законске мерне јединице и еталони Републике Србије, стављање на тржиште, односно испоручивање на тржиште, као и употреба мерила, оцењивање усаглашености мерила са прописаним захтевима, претходно упаковани производи, важење иностраних знакова и докумената, надзор, као и друга питања од значаја за метрологију.

Циљ

Члан 2.

Циљ овог закона је да обезбеди:

- 1) употребу мерних јединица усклађених са Међународним системом јединица;
- 2) јединствено мерење у Републици Србији и поверење у резултате мерења спроведених ради заштите потрошача, живота и здравља људи и животиња, заштите животне средине, опште безбедности и заштите природних ресурса;
- 3) следивост еталона Републике Србије до међународних еталона или националних еталона других држава;
- 4) слободну трговину и спречи непотребне препреке у трговини;
- 5) подршку и развој одговарајуће метролошке инфраструктуре која обезбеђује следивост мерних резултата;
- 6) усмеравање и финансирање метролошких истраживачких и развојних активности;
- 7) брзо, тачно и лако разумљиво саопштавање и преношење информација о метролошким питањима.

Примена

Члан 3.

Одредбе овог закона којима се уређује законска контрола мерила, примењују се на мерила која се употребљавају за мерења у области заштите здравља и опште безбедности, заштите животне средине, контроле и безбедности саобраћаја, као и у промету роба и услуга.

Одредбе овог закона којима се уређују услови за стављање мерила на тржиште, односно његово испоручивање на тржиште, као и употребу примењују се једнако на сва мерила без обзира на њихово порекло.

Одредбе овог закона примењују се и на област одбране, осим планирања, организовања, спровођења и надзора метролошке делатности која се обавља за специфичне потребе одбране, што уређује министар надлежан за послове одбране.

Доступност резултата мерења

Члан 4.

Резултати мерења која се врше, на захтев или за потребе државних органа, у јавном интересу, нарочито у области заштите здравља и опште безбедности, као и заштите животне средине доступни су правним и физичким лицима у складу са прописима којима се уређује доступност информација од јавног значаја.

Значење појмова

Члан 5.

Поједини појмови у смислу овог закона имају следеће значење:

1) *законске мерне јединице* су мерне јединице чија је примена обавезна у Републици Србији;

2) *еталон* представља реализацију дефиниције дате величине са наведеном вредношћу величине и придруженом мерном несигурношћу, тако да служи као референца;

3) *међународни еталон* је еталон признат од потписника међународног споразума;

4) *национални еталон* је еталон Републике Србије који је одлуком органа државне управе надлежног за послове метрологије признат као основа за додељивање вредности величине другим еталонима одређене величине;

5) *референтни материјал* је материјал довољно хомоген и стабилан у односу на одређена својства, који је установљен да одговара предвиђеној употреби у мерењу или испитивању називних својстава;

6) *сертификовани референтни материјал* је референтни материјал праћен сертификатом који обезбеђује једну или више одређених вредности особина са придруженим мерним несигурностима и доказом о следивости коришћењем валидних поступака;

7) *следивост* је особина резултата мерења помоћу које се тај резултат доводи у везу са наведеном референцом посредством непрекидног ланца еталонирања од којих свако доприноси утврђеној мерној несигурности;

8) *еталонирање* је поступак којим се, под одређеним условима, у првом кораку успоставља однос између вредности величина са мерним несигурностима које остварују еталони, и одговарајућих показивања са придруженим мерним несигурностима, а у другом кораку, те се информације користе за успостављање односа за добијање резултата мерења из показивања;

9) *мерило* је уређај који се користи за мерења, сам или у склопу са једним или више допунских уређаја;

10) *законска метролошка контрола* су активности законске метрологије које обухватају: законску контролу мерила, метролошки надзор и метролошку експертизу;

11) законска контрола мерила обухвата све законске активности којима подлежу мерила као што су оцењивање усаглашености, одобрење типа, оверавање мерила и друго;

12) метролошки надзор је поступак законске метролошке контроле којим се проверава испуњеност прописаних захтева;

13) метролошка експертиза обухвата службени преглед мерила који служи као доказ при доношењу одлука у поступцима пред судом или другим органима;

14) оцењивање усаглашености мерила је свака активност којом се утврђује да ли је појединачно мерило, партија мерила или произведена серија мерила усаглашена са свим прописаним захтевима који се примењују на тај тип мерила;

15) нормативни документ је документ Међународне организације за законску метрологију (International Organization of Legal Metrology) којим се потврђује претпоставка о усаглашености са прописаним битним захтевима, а који је објављен у Службеном гласнику Европске Уније;

16) испитивање типа је поступак оцењивања усаглашености једног или више узорака одређеног типа мерила чији је резултат извештај и/или сертификат о испитивању;

17) одобрење типа је одлука којом се потврђује да је одређени тип мерила усаглашен са одговарајућим прописаним захтевима, а која се доноси након претходно спроведеног поступка испитивања типа мерила, и на основу које се издаје уверење о одобрењу типа мерила;

18) оверавање мерила подразумева преглед чији је резултат означавање (жигосање) мерила, односно издавање уверења о оверавању мерила;

19) исправа о усаглашености је сертификат или други документ којим се потврђује усаглашеност мерила са прописаним захтевима;

20) претходно упаковани производи су производи који су упаковани без присуства купца, при чему се количина тих производа не може променити без промене паковања, односно без отварања паковања при чему настаје видно оштећење;

21) дистрибуција времена је пренос законског времена од националног еталона времена и фреквенције Републике Србије до корисника на територији Републике Србије;

22) стављање на располагање мерила, претходно упакованих производа и мерних боца је свака испорука ових производа ради дистрибуције, потрошње или употребе, са или без накнаде;

23) стављање на тржиште је прва испорука мерила, претходно упакованих производа и мерних боца на тржиште Републике Србије;

24) поправка мерила је скуп технолошких поступака којима се мерило или његови склопови, подсклопови и саставни делови, укључујући механичка оштећења и софтвер доводе из стања у отказу у исправно стање тако да могу обављати захтевану техничку функцију;

25) преправка мерила је активност којом се мењају неке техничке или метролошке карактеристике којима се угрожава усаглашеност мерила са прописаним захтевима, након чега се мора спровести делимично или поновно испитивање типа мерила, односно оцењивање усаглашености мерила.

Други појмови који се употребљавају у овом закону, а нису дефинисани у ставу 1. овог члана, имају значење дефинисано законима којима се уређују технички захтеви за производе, стандардизација и општа безбедност производа.

II. ОРГАНИЗАЦИЈА ПОСЛОВА МЕТРОЛОГИЈЕ

Обављање послова метрологије

Члан 6.

Послове метрологије, у смислу овог закона, у Републици Србији обављају:

- 1) министарство надлежно за послове метрологије (у даљем тексту: Министарство);
- 2) орган управе надлежан за послове метрологије, односно Дирекција за мере и драгоцене метале (у даљем тексту: Дирекција);
- 3) привредни субјекти и друга правна лица која су овлашћена за обављање послова оверавања мерила (у даљем тексту: овлашћена тела);
- 4) привредни субјекти и друга правна лица именована за обављање послова оцењивања усаглашености мерила са прописаним захтевима (у даљем тексту: именована тела);
- 5) именовани носиоци националних еталона.

Дирекција

Члан 7.

Дирекција има својство правног лица, са правима и дужностима утврђеним законом.

Седиште Дирекције је у Београду.

Дирекција има своје организационе делове са седиштем у Београду, Крушевцу, Нишу, Новом Саду, Зрењанину и Суботици.

Члан 8.

Дирекција обавља следеће послове:

- 1) стара се о систему законских мерних јединица у Републици Србији;
- 2) развија, остварује, проглашава, чува, одржава, усавршава еталоне Републике Србије;
- 3) усклађује и надзире рад именованих носилаца националних еталона;
- 4) обезбеђује метролошку следивост;
- 5) истраживање и развој у области метрологије;
- 6) спроводи испитивање претходно упакованих производа, ради провере испуњености метролошких захтева;
- 7) представља Републику Србију у међународним и регионалним метролошким организацијама, обезбеђује извршавање обавеза које произлазе из чланства у тим организацијама, и успоставља сарадњу у области метрологије;

- 8) врши метролошки надзор;
- 9) овлашћивања привредних субјеката и других правних лица за обављање послова оверавања мерила;
- 10) надзире рад овлашћених тела;
- 11) оцењивања усаглашености мерила;
- 12) одлучује у управним поступцима из области метрологије;
- 13) обавља послове метролошке експертизе;
- 14) припрема стратегију и прописе из области метрологије;
- 15) води регистар мерила која подлежу законској контроли и друге прописане евиденције;
- 16) обезбеђује метролошке информације и издаје службено гласило;
- 17) дистрибуције времена;
- 18) пружа стручну помоћ и врши обуке за обављање послова у области метрологије;
- 19) бави се издавачком делатношћу;
- 20) обавља и друге послове из области метрологије у складу са законом.

Осим послова из става 1. тач. 1) до 19) овог члана Дирекција обавља и послове оверавања мерила за чије оверавање није прописано да их обављају овлашћена тела, односно за чије оверавање нема овлашћених тела.

Овлашћена тела

Члан 9.

Привредни субјекти и друга правна лица могу обављати послове оверавања мерила ако испуњавају услове, а нарочито у погледу:

- 1) регистрације у одговарајућем регистру;
- 2) поседовања сертификата о акредитацији;
- 3) стеченог образовања, односно стручне оспособљености запослених и других ангажованих лица у одговарајућој области за коју се привредни субјект и друго правно лице овлашћује, што се доказује положеним стручним испитом;
- 4) просторија и опреме за рад;
- 5) независности и непристрасности у односу на лица повезана са мерилом које је предмет оверавања;
- 6) вођења евиденције о захтевима за оверавање мерила, планираним и извршеним прегледима и жигосањима мерила, као и њеног достављања Дирекцији;
- 7) начина чувања, евидентирања и раздуживања државних жигова;
- 8) поступања по приговорима и жалбама на рад и донете одлуке;
- 9) поверљивости, односно чувања пословне тајне;
- 10) осигурања од одговорности за штету причињену трећим лицима у вези са пословима оверавања мерила.

Министар надлежан за послове метрологије (у даљем тексту: Министар) ближе прописује услове које привредни субјект треба да испуњава у погледу просторија, опреме и запослених и других ангажованих лица за обављање послова оверавања мерила, као и начин испуњавања услова из става 1. овог члана.

Министар прописује програм полагања стручног испита из става 1. тачка 3) овог члана, као и услове и начин полагања тог испита.

Члан 10.

Дирекција решењем утврђује испуњеност услова за обављање послова оверавања мерила из члана 9. овог закона.

При доношењу решења из става 1. овог члана сматраће се да привредни субјект, односно друго правно лице испуњава услове у погледу компетентности, поверљивости, независности и непристрасности запослених и ангажованих лица, као и услове у погледу просторија и опреме за рад ако је обим послова прегледа и испитивања мерила у целости покривен обимом послова садржаних у акту о акредитацији, који је то правно лице прибавило у поступку акредитације.

Захтев за утврђивање испуњености услова из става 1. овог члана подноси привредни субјект и друго правно лице Дирекцији.

Решење из става 1. овог члана издаје се на период од три године.

Против решења из става 1. овог члана може се изјавити жалба Министарству, у року од 15 дана од дана достављања решења.

Дирекција ће укинути овлашћење за обављање послова оверавања мерила уколико овлашћено тело престане да испуњава прописане услове, као и уколико не обавља послове оверавања мерила у складу са овим законом и другим прописима у области метрологије.

Овлашћено тело подноси захтев за обнављање решења из става 1. овог члана најкасније три месеца пре истека периода на који је решење издато.

Ако Дирекција не одлучи по поднетом захтеву у року од 60 дана од дана подношења захтева из става 7. овог члана, а најкасније до дана истека периода на који је решење издато, овлашћено тело може да настави да обавља послове оверавања мерила на основу постојећег решења.

На питања која овим законом нису посебно уређена, а односе се на поступак доношења решења о овлашћивању, обнављању овлашћивања, односно укидању овлашћења примењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак.

Трошкове оверавања мерила које спроводи овлашћено тело сноси подносилац захтева за оверавање мерила у висини која је одређена ценовником, који утврђује овлашћено тело уз сагласност Министарства, а на основу критеријума које ближе уређује Министар.

Ценовник из става 10. овог члана овлашћено тело дужно је да достави Министарству, ради добијања сагласности, у року од месец дана од дана добијања решења о овлашћивању.

Сваку измену ценовника из става 10. овог члана овлашћено тело дужно је да достави Министарству, ради добијања сагласности.

Послове оверавања мерила овлашћено тело обавља као поверене послове.

III. ОБАВЕЗЕ ОВЛАШЋЕНОГ ТЕЛА

Члан 11.

Овлашћено тело дужно је да:

- 1) обавља послове оверавања мерила у складу са прописима и решењем о овлашћивању;
- 2) одмах обавести Дирекцију о свим променама које би могле утицати на испуњеност прописаних услова, као и о свим променама података о овлашћеном телу;
- 3) води и редовно доставља Дирекцији евиденције о овереним мерилима, као и о мерилима чије је оверавање одбијено;
- 4) у прописаним роковима и на прописан начин Дирекцији доставља податке за упис овереног мерила у регистар мерила која подлежу законској контроли;
- 5) престане са обављањем послова оверавања мерила у периоду суспензије акта о акредитацији.

Члан 12.

Евиденција из члана 11. став 1. тачка 3) овог закона нарочито садржи податке о:

- 1) имену и адреси, односно пословном имену и седишту подносиоца захтева за оверавање мерила;
- 2) власнику, односно кориснику мерила и његовој адреси;
- 3) називу, типу, серијском броју, као и специфичностима мерила;
- 4) датуму планираног прегледа;
- 5) датуму извршеног прегледа и оверавања мерила;
- 6) постављеним жиговима, односно издатим уверењима о оверавању мерила;
- 7) издатим решењима о одбијању оверавања мерила.

Овлашћено тело дужно је да евиденцију из става 1. овог члана чува у периоду важења жига, а најмање три године.

На захтев Дирекције, овлашћено тело дужно је да Дирекцији достави евиденцију из става 1. овог члана, као и друге податке.

Министар ближе прописује садржину и образац евиденције из става 1. овог члана као и начин вођења те евиденције.

Члан 13.

Дирекција ће укинути решење о овлашћивању ако се на основу обавештења из члана 11. тачка 2) овог закона утврди да је овлашћено тело престало да испуњава прописане услове.

Дирекција ће у целости или делимично укинути решење о овлашћивању и ако овлашћено тело у целости или делимично:

- 1) не испуњава прописане услове утврђене на основу записника метролошког инспектора;

2) послове оверавања мерила не обавља на прописан начин, у складу са овим законом;

3) показује недостатке из члана 52. став 3. овог закона у обављању послова за које је овлашћено;

4) достави обавештење Дирекцији да престаје да обавља послове оверавања мерила, пре истека периода на који је издато решење о овлашћивању.

Поред разлога из става 2. овог члана Дирекција ће укинути, односно изменити решење о овлашћивању уколико је овлашћеном телу измењен обим акредитације.

Овлашћено тело које достави обавештење из става 2. тачка 4) овог члана дужно је да послове оверавања мерила обавља до доношења решења о укидању решења о овлашћивању.

Овлашћено тело коме је укинуто решење из разлога из става 2. тач. 1) и 3) овог члана, не може поднети нови захтев за овлашћивање у року од једне године од дана доношења решења о укидању решења о овлашћивању, односно из разлога из става 2. тачка 2) овог члана у року од три године од дана доношења решења о укидању решења о овлашћивању.

Вођење Регистра овлашћених тела

Члан 14.

Министарство као јавну књигу води регистар овлашћених тела за оверавање мерила.

Дирекција ће одмах обавестити Министарство о свим променама података о овлашћеном телу, а у вези са обавезом овлашћеног тела из члана 11. тачка 2) овог закона.

Начин овлашћивања, вођење регистра овлашћених тела, као и друга питања везана за рад овлашћених тела ближе уређује Министар.

IV. МЕТРОЛОШКИ САВЕТ

Члан 15.

Ради давања стручних мишљења и учествовања у реализацији пројектних задатака из области метрологије Влада оснива Метролошки савет као стручно саветодавно тело.

Метролошки савет:

1) даје стручна мишљења у погледу развоја метролошког система Републике Србије;

2) предлаже научне и образовне активности у области метрологије;

3) предлаже приоритете у научним истраживачко-развојним пројектима у области метрологије.

Метролошки савет на захтев Дирекције даје стручна образложења, односно мишљења поводом објављених метролошких информација које су од јавног интереса.

У Метролошки савет именују се истакнути стручњаци из области метрологије, представници министарстава и представници заинтересованих страна.

Метролошки савет има председника и најмање шест чланова.

Метролошки савет доноси пословник о раду.

Стручне и административне послове за потребе Метролошког савета врши Дирекција.

V. ЗАКОНСКЕ МЕРНЕ ЈЕДИНИЦЕ

Члан 16.

Законске мерне јединице које се употребљавају у Републици Србији су:

1) јединице Међународног система јединица (Systeme International d'Units, SI);

2) јединице које нису обухваћене Међународним системом јединица, а које се могу користити у складу са овим законом.

Законске мерне јединице из става 1. овог члана, њихове називе, ознаке као и начин њихове употребе ближе уређује Влада.

VI. ЕТАЛОНИ

Еталони Републике Србије

Члан 17.

Еталон Републике Србије је еталон који је одлуком о проглашењу признат као основа за додељивање вредности величине другим еталонима исте величине и помоћу кога се најтачније остварује одређена SI јединица у Републици Србији (у даљем тексту: национални еталон).

Одлуку из става 1. овог члана доноси директор Дирекције.

Дирекција развија, остварује, проглашава, чува, одржава и усавршава националне еталоне и обезбеђује њихову следивост до међународног нивоа.

Национални еталони морају бити следиви до одговарајуће референце, односно међународних еталона или националних еталона других држава са одговарајућим метролошким карактеристикама.

Министар ближе прописује услове и начин утврђивања испуњености услова за признавање националних еталона за поједине величине из става 1. овог члана, начин провере испуњавања тих услова, садржај одлуке о проглашењу националног еталона, као и услове и начин укидања одлуке о проглашењу националног еталона.

VII. ИМЕНОВАНИ НОСИОЦИ НАЦИОНАЛНИХ ЕТАЛОНА

Члан 18.

Директор Дирекције може одлуку из члана 17. став 1. овог закона донети и за еталон који се чува, одржава и чије се метролошке карактеристике унапређују од стране другог органа државне управе, односно другог правног лица.

Одлуком из става 1. овог члана директор Дирекције именује за носиоца националног еталона одређене SI јединице други орган државне управе, односно друго правно лице.

Орган државне управе, односно друго правно лице, именује се за носиоца националног еталона ако испуњава прописане услове, а нарочито у погледу:

- 1) стручне оспособљености запослених и других ангажованих лица;
- 2) просторија и опреме за рад;
- 3) обезбеђења следивости до међународног еталона или националних еталона других држава;
- 4) система менаџмента квалитетом.

Министар ближе прописује начин и услове за признавање националних еталона за поједине величине из става 1. овог члана, услове и начин за именовање носиоца националног еталона, услове и начин коришћења националног еталона, садржај одлуке о проглашењу националног еталона и именовању носиоца националног еталона, услове и начин укидања одлуке о проглашењу националног еталона и именовању носиоца националног еталона.

VIII. ЗАКОНСКА КОНТРОЛА МЕРИЛА

Члан 19.

Законска контрола мерила користи се у функцији:

- 1) промета роба и услуга;
- 2) заштите здравља људи и животиња и опште безбедности;
- 3) заштите животне средине и природних ресурса;
- 4) контроле и безбедности саобраћаја;
- 5) провере претходно упакованих производа и боца као мерних посуда.

Министар ближе прописује врсте мерила из става 1. овог члана за које је прописано спровођење поступка оцењивања усаглашености, одобрења типа мерила, односно оверавање мерила, временске интервале периодичног оверавања тих мерила, врсте мерила чије оверавање обавља Дирекција, врсте мерила чије оверавање обављају овлашћена тела.

IX. СТАВЉАЊЕ МЕРИЛА НА ТРЖИШТЕ

Члан 20.

Мерило се ставља на тржиште ако је усаглашено са прописаним захтевима, ако је његова усаглашеност оцењена према прописаном поступку, ако је означено у складу са прописима и ако га прате прописане исправе о усаглашености и друга прописана документација.

Министар за поједина мерила ближе прописује захтеве, поступке оцењивања усаглашености или комбинацију поступака оцењивања усаглашености, означавање, исправе о усаглашености и документацију из става 1. овог члана.

Пропис из става 2. овог члана може се позвати на српски стандард у складу са законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености, као и на нормативни документ.

Министар саставља списак стандарда, односно нормативних докумената из става 2. овог члана који се објављују у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Именована тела

Члан 21.

Ако је прописом из члана 20. став 2. овог закона утврђено да оцењивање усаглашености спроводи именовано тело, тим актом се утврђују и услови које то тело мора да испуни.

На начин утврђивања испуњености услова за именовања, начин именовања и рада именованог тела, вођење регистра именованих тела за оцењивање усаглашености мерила, пријављивање именованих тела за оцењивање усаглашености мерила одговарајућој међународној организацији, као и на услове и начин одузимања именовања, надзор над радом именованих тела, као и друге послове у вези са именовањем, примењују се одредбе закона којим се уређују технички захтеви за производе.

Одобрење типа мерила

Члан 22.

Ако се у прописаном поступку одобрења типа утврди да одређени тип мерила испуњава прописане захтеве Дирекција издаје уверење о одобрењу типа мерила.

Ако се након спроведеног поступка одобрења типа мерила утврди да тај тип мерила није усклађен са прописаним захтевима решењем се одбија издавање уверења о одобрењу типа мерила.

Уверење о одобрењу типа мерила се издаје на захтев домаћег произвођача, овлашћеног увозника, односно овлашћеног дистрибутера страног произвођача мерила.

Уверење из става 1. овог члана објављује се у службеном гласилу Дирекције, као и обавештење о повлачењу уверења.

Ако се накнадно утврди да мерило не испуњава прописане захтеве Дирекција ће укинути уверење о одобрењу типа мерила.

На акте из ст. 1, 2. и 5. овог члана може се изјавити жалба Министарству у року од 15 дана од дана достављања тих аката.

На поступак одобрења типа мерила примењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, ако овим законом није другачије уређено.

Министар ближе уређује услове и начин одобрења типа мерила, техничку документацију коју је потребно приложити, број мерила истог типа који треба доставити, садржај и начин чувања извештаја о спроведеним испитивањима, начин означавања одобреног типа мерила, начин чувања техничке документације и испитаних мерила, као и услове и начин измене и допуне, односно повлачења издатог уверења о одобрењу типа мерила.

Оверавање мерила

Члан 23.

Оверавање мерила врши овлашћено тело, односно Дирекција након спроведеног поступка прегледа мерила чиме се потврђује да је мерило у складу са одобреним типом мерила, односно да испуњава прописане метролошке захтеве.

Уколико овлашћено тело, односно Дирекција утврди да одређено мерило није у складу са одобреним типом мерила, односно да не испуњава прописане метролошке захтеве, доноси решење којим одбија оверавање мерила.

Против решења из става 2. овог члана може се изјавити жалба Министарству, у року од 15 дана од дана достављања решења.

Оверавање мерила може бити прво, периодично или ванредно.

Овлашћено тело, односно Дирекција дужно је да, на захтев власника, односно корисника мерила, изда уверење о оверавању мерила и када је то мерило жигосано.

На питања која овим законом нису посебно уређена, а односе се на поступак оверавања мерила, издавања уверења о оверавању мерила, примењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак.

Министар ближе прописује начин и услове оверавање мерила, документацију у поступку оверавања, као и начин, услове и рокове чувања потребне документације.

Прво оверавање мерила

Члан 24.

Првом оверавању подлежу нова мерила за која је претходно спроведен поступак испитивања типа, односно издато уверење о одобрењу типа.

Првом оверавању подлежу и нова мерила за која није издато уверење о одобрењу типа у складу са прописом из члана 19. став 2. овог закона.

Мерило на прво оверавање подноси домаћи произвођач, овлашћени увозник, односно овлашћени дистрибутер.

X. МЕРИЛА У УПОТРЕБИ

Члан 25.

Мерила се употребљавају у складу са њиховом наменом и морају испуњавати прописане захтеве.

Резултати мерења добијени употребом мерила из става 1. овог члана морају бити следиви до националних еталона или до националних еталона других држава.

Министар прописује захтеве за мерила, натписе и ознаке на мерилима, начин утврђивања испуњености тих захтева, карактеристике опреме за утврђивање испуњености захтева, садржину обрасца за резултате испитивања, односно мерења, као и методе мерења.

Обавезе власника, односно корисника мерила

Члан 26.

Власници, односно корисници мерила дужни су да:

1) постављају и користе мерила на начин којим се обезбеђује прописана тачност мерења и у том смислу одговорни су за техничку исправност мерила и тачност мерних резултата;

2) одржавају мерила у техничком стању које обезбеђује тачност мерења;

3) подносе на оверавање мерила у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона;

4) воде евиденцију о мерилима која садржи нарочито податке о почетку употребе мерила, као и о одржавању и оверавању мерила у употреби, у складу са прописима.

Лица из става 1. овог члана дужна су да мерило које више не употребљавају на видном месту означе ознаком: „мерило није у употреби”.

Периодично оверавање мерила

Члан 27.

Периодичном оверавању подлежу мерила која су у употреби.

Периодично оверавање мерила спроводи се периодично, у прописаним временским интервалима за одређену врсту мерила.

Мерило на периодично оверавање подноси власник, односно корисник мерила.

За периодично оверавање бројила електричне енергије, водомера, гасомера и мерила која коригују запремину течности односно гаса, коректора и мерила топлотне енергије одговорна су лица која продају воду, односно лица одговорна за мерење електричне и топлотне енергије и природног гаса, у складу са прописима којима се уређују ове области.

Ванредно оверавање мерила

Члан 28.

Ванредном оверавању подлежу мерила на којима је због квара, односно других техничких недостатака, у року важења државног жига, извршена поправка, као и мерила за која периодично оверавање није извршено у прописаном року.

Лице које је извршило поправку мерила из става 1. овог члана дужно је да поднесе мерило на ванредно оверавање.

Означавање при оверавању мерила

Члан 29.

При оверавању мерила у Републици Србији мерила се означавају државним жиговима.

Министар прописује врсту, облик и начин стављања државних жигова, који се употребљавају при оверавању мерила, рок њиховог важења, као и ближи облик и садржај уверења о оверавању мерила и уверења о одобрењу типа мерила.

Престанак важења жига, односно уверења о оверавању мерила

Члан 30.

Жиг на мерилу, односно уверење о оверавању мерила престаје да важи, ако је:

- 1) истекао рок на који је мерило оверено;
- 2) на мерилу извршена преправка, односно поправка која може утицати на његове метролошке карактеристике;
- 3) мерило оштећено на такав начин да је могло изгубити неко својство битно за оверавање;
- 4) жиг уништен, уклоњен, промењен или на било који други начин оштећен;
- 5) мерило променом места уградње изгубило своје метролошке карактеристике.

Мерило чији је жиг односно уверење о оверавању мерила престао да важи не сме се употребљавати.

Еталони и референтни материјали

Члан 31.

За оверавање мерила употребљавају се еталони, односно референтни материјали за које је обезбеђена метролошка следивост на одговарајући начин.

Ванредни преглед мерила у употреби

Члан 32.

У случају сумње у исправност мерила, заинтересовано лице може тражити од Дирекције ванредни преглед мерила и издавање извештаја о прегледу.

Трошкове ванредног прегледа мерила сноси подносилац захтева, ако оверено мерило са важећим жигом задовољава прописане метролошке захтеве.

Трошкове ванредног прегледа мерила сноси лице које је одговорно за редовно оверавање мерила, ако мерило не задовољава прописане метролошке захтеве.

Министар прописује начин ванредног прегледа мерила, садржај и рок чувања извештаја о прегледу.

XI. МЕТРОЛОШКА ЕКСПЕРТИЗА

Члан 33.

Метролошку експертизу спроводи Дирекција, након чега издаје извештај о извршеном прегледу.

Трошкове метролошке експертизе сноси подносилац захтева.

Министар ближе прописује садржај и поступак спровођења метролошке експертизе.

XII. ПРЕТХОДНО УПАКОВАНИ ПРОИЗВОДИ

Члан 34.

Претходно упаковани производи могу се ставити на тржиште или складиштити са намером стављања на тржиште само ако испуњавају прописане метролошке захтеве.

Претходно упакованим производима у смислу овог закона не сматрају се бесплатни узорци који се као претходно упаковани производи користе у маркетингу и пружању услуга.

Пакер, овлашћени заступник пакера, односно увозник претходно упакованих производа дужан је да обезбеди спровођење прописаног поступка утврђивања испуњености прописаних метролошких захтева, као и документацију којом се потврђује да претходно упаковани производи испуњавају прописане захтеве и њено стављање на располагање надлежном органу.

Министар ближе прописује начин и поступак испитивања претходно упакованих производа ради провере испуњености метролошких захтева, захтеве за опрему која се користи приликом мерења стварне количине претходно упакованих производа, метролошке захтеве које морају да испуне количине претходно упакованих производа, начин означавања количина и дозвољена одступања стварних количина од означених називних количина.

Знак усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима

Члан 35.

Пакер, односно овлашћени заступник пакера, односно увозник може да стави знак усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима само након спроведеног прописаног поступка утврђивања испуњености тих захтева.

Пакер, овлашћени заступник пакера, односно увозник претходно упакованих производа који су означени знаком усаглашености мора доставити Дирекцији писмено обавештење о таквим производима.

Дирекција на основу обавештења из става 2. овог члана одобрава употребу знака усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима и води евиденцију о томе.

Обавезу из става 2. овог члана имају и пакери који имају намеру да знаком усаглашености означе претходно упаковани производ, односно сви они који користе знак усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима.

Пакер, овлашћени заступник пакера, односно увозник претходно упакованог производа који је означен знаком усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима је у обавези да осигура испуњеност посебних захтева прописаних за количину, означавање, документовање усаглашености количине претходно упакованих производа са метролошким захтевима, као и захтева за опрему која се користи у производњи и интерној контроли количине претходно упакованих производа.

Министар прописује величину и облик знака усаглашености количине претходно упакованог производа, начин постављања тог знака, прописани поступак утврђивања испуњености метролошких захтева, као и начин и услове

документовања усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима.

Ванредно испитивање усаглашености претходно упакованих производа са метролошким захтевима

Члан 36.

Ванредно испитивање претходно упакованих производа ради провере усаглашености са прописаним метролошким захтевима и одредбама овог закона спроводи Дирекција на захтев надлежног органа, физичког или правног лица.

Мерне боце

Члан 37.

Мерне боце су боце које имају таква метролошка својства да њихов садржај може бити измерен са довољном тачношћу када су напуњене до одређеног нивоа или до одређеног процента укупне запремине.

Мерне боце могу се ставити на тржиште или складиштити са намером стављања на тржиште само када испуњавају прописане метролошке захтеве, када имају прописане натписе и када су означене знаком произвођача и знаком усаглашености.

Знак произвођача којим се на јасан и недвосмислен начин произвођач идентификује одобрава Дирекција на захтев произвођача.

Дирекција, у складу са правилима потврђених међународних споразума чији је потписник Република Србија, пријављује надлежним органима из тих споразума знак произвођача који је одобрила.

Мерне боце које су намењене за стављање на тржиште подлежу статистичким проверама испуњености прописаних метролошких захтева које се врше узорковањем.

Министар ближе прописује захтеве за мерне боце, допуштена одступања запремине, начин и услове одобравања знака произвођача, величину и облик знака усаглашености, као и натписе и ознаке на боцама као мерним посудама.

XIII. ВАЖЕЊЕ ИНОСТРАНИХ ЗНАКОВА И ДОКУМЕНАТА

Члан 38.

У Републици Србији важе исправе и знаци усаглашености мерила, као и уверења о одобрењу типа мерила, уверења о првом оверавању мерила и жигови, издати у иностранству, ако су издати у складу са закљученим међународним уговором чији је потписник Република Србија.

Поред исправа и знакова усаглашености мерила из става 1. овог члана, у Републици Србији Дирекција, односно именовано тело могу прихватити и резултат испитивања мерила која су спроведена од стране иностраних тела за оцењивање усаглашености ако обезбеђују испуњеност захтева и поступака који су у Републици Србији прописани за та мерила.

XIV. ФИНАНСИРАЊЕ И ТАКСЕ

Извори финансирања

Члан 39.

Дирекција се финансира из:

- 1) буџета Републике Србије и
- 2) других извора, у складу са законом.

Таксе

Члан 40.

За спровођење оверавања мерила, метролошких експертиза, испитивања типа мерила, испитивања претходно упакованих производа и мерних боца ради провере испуњености метролошких захтева и других послова које спроводи Дирекција у складу са овим законом плаћају се таксе.

Висина такси из става 1. овог члана иста је за страна и домаћа лица.

Висину и начин плаћања такси из става 1. овог члана утврђује Влада.

Таксе из става 1. овог члана уплаћују се на одговарајући рачун за уплату јавних прихода буџета Републике Србије.

XV. НАДЗОР

Члан 41.

Надзор над спровођењем овог закона врши Министарство.

Метролошки надзор

Члан 42.

Метролошки надзор обухвата надзор над мерилима, претходно упакованим производима и мерним боцама који се стављају на тржиште и надзор над мерилима у употреби, као и надзор над правилном употребом законских мерних јединца.

Метролошки надзор у смислу овог закона врши Дирекција преко лица овлашћених за вршење метролошког надзора (у даљем тексту: метролошки инспектор).

Метролошки инспектор мора имати положен стручни испит за метролошког инспектора.

Министар ближе прописује садржај и начин спровођења стручног испита из става 3. овог члана.

Члан 43.

Метролошки инспектор мора имати службену легитимацију.

Министар ближе прописује образац и садржину легитимације из става 1. овог члана, услове под којима се легитимација издаје, престаје да важи, начин на који се уништава легитимација која је престала да важи, као и начин вођења евиденције о издатим службеним легитимацијама.

Члан 44.

У вршењу метролошког надзора метролошки инспектор има право и дужност да проверава:

1) да ли је мерило које је стављено на тржиште усаглашено са прописаним захтевима;

2) да ли је усаглашеност мерила са прописаним захтевима оцењена према прописаном поступку и да ли је означено у складу са прописима;

3) да ли мерило прати прописана исправа о усаглашености и друга прописана документација;

4) да ли мерило које је у употреби испуњава услове прописане овим законом и другим прописима донети на основу овог закона;

5) да ли власник, односно корисник мерила поставља и користи то мерило на начин којим се обезбеђује прописана тачност мерења;

6) да ли власник, односно корисник мерила то мерило одржава у техничком стању које обезбеђује тачност мерења и да ли води евиденцију о мерилу;

7) да ли је спроведено прво, односно периодично оверавање мерила;

8) да ли је на мерилу које је у употреби престао да важи жиг, односно уверење о оверавању мерила;

9) да ли је мерило након поправке поднето на ванредно оверавање мерила;

10) да ли је на претходно упакованом производу који је стављен на тржиште називна количина означена тачно, јасно и недвосмислено;

11) да ли стварна количина претходно упакованих производа одступа од називне количине;

12) да ли су претходно упаковани производи означени знаком усаглашености на прописани начин;

13) да ли мерна боца која је стављена на тржиште испуњава прописане метролошке захтеве и да ли је означена прописаним ознакама и натписима;

14) да ли се употребљавају законске мерне јединице прописане овим законом или прописима донетим на основу овог закона.

Члан 45.

Надзор над мерилима, претходно упакованим производима и мерним боцама који су стављени на тржиште врши Дирекција.

Ако се у вршењу надзора из става 1. овог члана утврди да мерила, претходно упаковани производи и мерне боце не испуњавају прописане услове метролошки инспектор наложиће отклањање утврђених неправилности и недостатака у одређеном року и привремено забранити стављање на тржиште мерила, претходно упакованих производа и мерних боца до отклањања утврђених неправилности.

Ако недостаци из става 2. овог члана не буду отклоњени у одређеном року, метролошки инспектор донеће решење о повлачењу са тржишта мерила, претходно упакованих производа и мерних боца.

Против решења из става 3. овог члана може се изјавити жалба Министарству у року од 15 дана од дана достављања решења.

Жалба из става 4. овог члана не задржава извршење решења.

Члан 46.

Надзор над мерилима која су у употреби врши Дирекција.

Ако се у вршењу надзора из става 1. овог члана утврди да мерило у употреби не испуњава услове прописане овим законом или прописима из области метрологије метролошки инспектор наложиће отклањање утврђених неправилности и недостатака у одређеном року и привремено забранити употребу мерила до отклањања утврђених неправилности.

Ако недостаци из става 2. овог члана не буду отклоњени у одређеном року, метролошки инспектор донеће решење којим се забрањује употреба мерила.

Против решења из става 3. овог члана може се изјавити жалба Министарству у року од 15 дана од дана достављања решења.

Жалба из става 4. овог члана не задржава извршење решења.

Члан 47.

Начин вршења метролошког надзора ближе уређује Влада.

Члан 48.

Надлежни царински орган дужан је да сарађује са другим надлежним органима у вези са контролом мерила увезених на тржиште Републике Србије узајамним пружањем информација.

Надзор над радом именованих и овлашћених тела

Члан 49.

Надзор над радом именованих тела врши Министарство.

Члан 50.

Надзор над радом овлашћених тела у складу са овим законом врши Дирекција.

Члан 51.

У вршењу надзора проверава се:

- 1) да ли овлашћено тело испуњава прописане услове;
- 2) да ли је овлашћено тело обавестило Дирекцију о промени која би могла утицати на испуњеност прописаних услова;
- 3) да ли овлашћено тело приликом оверавања мерила врши преглед мерила према прописаном поступку и начину прегледа мерила, а у складу са планираним датумом прегледа из евиденције;
- 4) да ли овлашћено тело обавља оверавање мерила у складу са прописаним условима;
- 5) да ли овлашћено тело за преглед мерила које оверава употребљава еталоне, односно референтне материјале за које је обезбеђена метролошка следивост на одговарајући начин;

6) да ли овлашћено тело има и чува документацију на прописани начин и у прописаним роковима.

7) да ли овлашћено тело обавља послове оверавања мерила у периоду суспензије акта о акредитацији.

Члан 52.

Ако се утврди да овлашћено тело или део тог овлашћеног тела не ради у складу са прописима наложиће се отклањање утврђених неправилности и недостатака у одређеном року.

Ако у року из става 1. овог члана овлашћено тело не отклони утврђене неправилности, односно не достави Дирекцији доказ о томе, Дирекција ће укинути решење о овлашћивању, у целости или делимично.

Дирекција ће без одређивања рока за отклањање утврђених неправилности и недостатака укинути решење о овлашћивању у целости или делимично, ако се утврди:

1) да овлашћено тело није раздужило све државне жигове које је задужило од Дирекције, односно да је изгубило важећи државни жиг, осим у случају више силе;

2) да је овлашћено тело поновило утврђену неправилност која битно утиче на поступак оверавања мерила.

3) да је овлашћено тело обављало послове оверавања мерила у периоду суспензије акта о акредитацији.

Против решења из ст. 2. и 3. овог члана може се изјавити жалба Министарству у року од 15 дана од дана достављања решења.

Овлашћено тело брише се из регистра овлашћених тела на основу коначног решења о укидању решења о овлашћивању.

XVI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 53.

Новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај физичко лице, новчаном казном од 10.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузетник а новчаном казном од 50.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице:

1) ако не употребљава законске мерне јединице које су прописане овим законом или прописима донесеним на основу овог закона (члан 16);

2) ако стави на тржиште мерило које није усаглашено са прописаним захтевима, чија усаглашеност није оцењена према прописаном поступку, које није означено у складу са прописима и које не прате прописане исправе о усаглашености и друга прописана документација (члан 20);

3) ако не употребљава мерила на прописан начин којим се осигурава тачност мерења, ако не одржава мерило у техничком стању које обезбеђује тачност мерења и не води евиденцију о његовом одржавању и оверавању (члан 26);

4) ако не обезбеди прво, периодично, односно ванредно оверавање мерила (чл. 24, 27. и 28);

5) ако употребљава мерило чији је жиг, односно уверење о оверавању мерила престао да важи (члан 30);

6) ако стави на тржиште или складишти са намером стављања на тржиште претходно упаковане производе чија називна количина није означена тачно, јасно и недвосмислено или када њихова стварна количина одступа од означене називне количине (члан 34);

7) ако стави на тржиште или складишти са намером стављања на тржиште претходно упаковане производе који нису означени знаком усаглашености на прописани начин (члан 35);

8) ако стави на тржиште мерну боцу која не испуњава прописане метролошке захтеве и није означена прописаним ознакама и натписима (члан 37);

9) ако метролошком инспектору не омогући несметано обављање надзора и не пружи потребне податке и увид у пословну документацију (чл. 44, 51. и 52).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 500 до 50.000 динара и одговорно лице у правном лицу.

XVII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 54.

Подзаконски акти из члана 9. ст. 2. и 3, члана 10. став 10. и члана 14. став 3. овог закона, донеће се најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Подзаконски акти из члана 12. став 4, члана 16. став 2, члана 17. став 5, члана 18. став 4, члана 19. став 2, члана 20. став 2, члана 22. став 8, члана 23. став 7, члана 29. став 2, члана 32. став 4, члана 33. став 3, члана 34. став 4, члана 35. став 6, члана 37. став 6, члана 40. став 3, члана 42. став 4, члана 43. став 2. и члана 47. овог закона донеће се најкасније у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 55.

До доношења подзаконских аката прописаних овим законом примењиваће се прописи донети на основу Закона о метрологији („Службени гласник РС”, број 30/10), уколико нису у супротности са овим законом.

Члан 56.

Сертификати и уверења о одобрењу типа и оверавању мерила, као и ознаке, односно жигови издати до дана ступања на снагу овог закона важе до истека рока на који су издати.

Решења која се односе на овлашћивање привредних субјеката и других правних лица за обављање послова оверавања мерила, као и на признавање важења иностраних уверења, жигова и знакова усаглашености издата до дана ступања на снагу овог закона важе до истека рока на који су издата.

Члан 57.

Поступци оцењивања усаглашености, поступак испитивања и одобрења типа мерила, односно оверавања мерила започети до дана ступања на снагу овог закона окончаће се у складу са одредбама Закона о метрологији („Службени гласник РС”, број 30/10).

Члан 58.

Поступци који се односе на овлашћивање привредних субјеката и других правних лица за обављање послова оверавања мерила, започети до дана ступања на снагу овог закона окончаће се у складу са одредбама овог закона.

Поступци признавања важења иностраних уверења, жигова и знакова усаглашености започети до дана ступања на снагу овог закона окончаће се у складу са одредбама овог закона.

Члан 59.

Метролошки инспектори који немају положени стручни испит, а који обављају послове метролошког надзора дужни су да овај испит положи у року од годину дана од дана ступања на снагу подзаконског акта којим се прописује полагање стручног испита.

Члан 60.

Овлашћена тела која су до дана ступања на снагу овог закона овлашћена за обављање послова оверавања мерила дужна су да, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона усагласе своје пословање са овим законом.

Запослени и друга ангажована лица у овлашћеном телу из става 1. овог члана дужна су да положи стручни испит у року од годину дана од дана ступања на снагу подзаконског акта којим се прописује полагање стручног испита.

Члан 61.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о метрологији („Службени гласник РС”, број 30/10).

Члан 62.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. став 1. тачка 6. Устава Републике Србије, којим се утврђује да Република Србија, уређује и обезбеђује, између осталог, јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката и систем обављања појединих привредних и других делатности.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Област метрологије до сада је била уређена Законом о метрологији („Службени гласник РС”, број 30/10), као и подзаконским актима донетим на основу тог закона. Овај закон је у потпуности био усаглашен са европском регулативом у овој области која је била важна у време његовог доношења. Након периода примене овог закона у трајању од пет година пракса је показала да је у циљу ефикаснијег обављања послова из области метрологије неопходно прописати нова законска решења.

Један од разлога за доношење новог закона о метрологији садржан је у потреби даљег усаглашавања области метрологије у Републици Србији са праксом која се примењује у овој области у Европској унији. Ова потреба је нарочито дошла до изражаја након билатералног и експланаторног скрининга за Поглавље 1 – Слобода кретања роба, одржаних у 2014. години, као и чињеницом да је Међународна организација за законску метрологију донела нови међународни документ OIML D1:2012 који се односи на питања која треба размотрити приликом израде закона везаних за метрологију.

Такође, један од разлога за доношење новог закона о метрологији садржан је у потреби новог разграничења послова у области метрологије између министарства надлежног за послове метрологије - Министарства привреде (у даљем тексту: Министарство) и органа управе надлежног за послове метрологије - Дирекције за мере и драгоцене метале (у даљем тексту: Дирекција). Тако је важећим законом прописано да овлашћивање привредних субјеката и других правних лица за обављање послова оверавања мерила врши министар надлежан за послове метрологије доношењем решења, а овим законом прописује се да ће ове послове обављати Дирекција. Такође, за разлику од важећег закона који прописује да надзор над стручним радом именованих тела врши Дирекција, новим законом прописује се да надзор над радом именованих тела врши Министарство. Наиме, разлог за предложена решења у вези је са европским интенцијама које се састоје у концентрисању послова у истом субјекту, и то послова овлашћивања, односно именовања тела и послова надзора над субјектима који обављају те послове. Будући да Дирекција располаже кадром који поседује специфична стручна знања за поједине врсте мерила за чије се оверавање и врши овлашћивање, који имају кључну улогу и без којих ни у садашњем раду није могуће спровести поступак, предложеним законским решењем омогућиће се већа ефикасност, како у поступку овлашћивања, тако и у вршењу надзора над радом овлашћених тела. Исто тако ће и груписање послова именовања тела за оцењивање усаглашености у области метрологије и надзора над тим телима у Министарству омогућити рационалније и ефикасније обављање тих послова, поготову што у одређеним областима Министарство већ има искуство у обављању послова именовања тела за оцењивање усаглашености према прописима Републике Србије који су усаглашени са директивама Европске уније.

У области овлашћивања, осим наведених измена, новим законом предложено је да Министарство даје сагласност на ценовник који је утврдило овлашћено тело, за разлику од важећег закона који прописује да ту сагласност даје Влада. На овај начин се поједностављује поступак добијања сагласности на ценовник овлашћених тела.

Такође, у овој области, за разлику од важећег закона којим је прописано да Дирекција обавља и послове оверавања мерила за чије оверавање нема овлашћених тела, новим законом предложено је да Дирекција обавља и послове оверавања мерила за чије оверавање није прописано да их обављају овлашћена тела, односно за чије оверавање нема овлашћених тела чиме ће се обезбедити несметано обављање послова оверавања мерила.

Предложена су и нова решења у вези са Метролошким саветом, као стручним саветодавним телом који оснива Влада. Наиме, по важећем закону Метролошки савет на захтев Министарства даје стручна образложења, односно мишљења, поводом објављених метролошких информација које су од јавног интереса, док се по овом закону стручна образложења, односно мишљења достављају на захтев Дирекције, будући да Дирекција, у складу са Законом о министарствима, („Службени гласник РС”, бр. 44/14, 14/15 и 54/15) обавља стручне послове и послове државне управе који се, између осталог, односе на законске мерне јединице, еталоне и мерила. Уједно, за разлику од важећег закона, новим законом прописује се да се у Метролошки савет именују и представници других министарстава, као и да стручне и административне послове за потребе овог савета врши Дирекција.

Једна од новина која се уводи овим законом је и одређивање именованих носилаца националних еталона одређене SI јединице који може бити други орган државне управе, односно друго правно лице, као новог субјекта који учествује у обављању послова метрологије.

У циљу даљег унапређења метрологије у Републици Србији, новим законом проширени су послови које обавља Дирекција, па је у складу са овим законом предложено да Дирекција убудуће обавља и послове усклађивања и надзирања рада именованих носилаца националних еталона, већ поменути послови овлашћивања привредних субјеката и других правних лица за обављање послова оверавања мерила, припремања стратегије и прописа из области метрологије, пружања стручне помоћи и вршењу обуке за обављање послова у области метрологије, као и бављење издавачком делатношћу.

У циљу обезбеђивања стручне оспособљености лица која врше оверавање мерила новим законом уводи се полагање стручног испита за та лица. Такође, обавеза полагања стручног испита уводи се и за лица овлашћена за обављање послова метролошког надзора – метролошке инспекторе.

Предлагач је, ради стварања услова за испуњавање захтева за чланство Републике Србије у Светској трговинској организацији (СТО) и ЕУ, приликом израде овог закона, поред осталог, имао у виду елементе међународних докумената Међународне организације за законску метрологију (International Organization of Legal Metrology – OIML D1, OIML D2, OIML D9 и OIML D16). Такође, овај закон преузима појмове и дефиниције Међународног речника термина у законској метрологији, као и појмове и дефиниције Међународног речника основних и општих термина у метрологији.

Будући да се сва нова решења предложена овим законом односе на материју која се није могла уредити другим правним актом, а имајући у виду и

обим предложених измена, доношење новог закона о метрологији представља једину могућност.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чл. 1, 2. и 3. Предлога закона дефинишу се предмет, циљ и примена закона.

Чланом 4. Предлога закона прописује се начело јавности према коме су резултати мерења која се врше на захтев или за потребе државних органа, у јавном интересу, нарочито у области заштите здравља и опште безбедности, као и заштите животне средине, доступни јавности у складу са прописима којима се уређује доступност информација од јавног значаја.

У члану 5. Предлога закона дефинише се значење кључних израза који се користе за потребе овог закона.

Чланом 6. Предлога закона дефинишу се субјекти који у Републици Србији обављају послове метрологије, у смислу овог закона. С тим у вези, прописано је да ове послове обављају: министарство надлежно за послове метрологије (у даљем тексту: Министарство), орган управе надлежан за послове метрологије, односно Дирекција за мере и драгоцене метале (у даљем тексту: Дирекција), привредни субјекти и друга правна лица која су овлашћена за обављање послова оверавања мерила (у даљем тексту: овлашћена тела), привредни субјекти и друга правна лица именована за обављање послова оцењивања усаглашености мерила са прописаним захтевима (у даљем тексту: именована тела) и именовани носиоци националних еталона.

Чланом 7. Предлога закона прописује се да Дирекција има својство правног лица, са правима и дужностима утврђеним законом, да је њено седиште у Београду, као и да Дирекција има своје организационе делове са седиштем у Београду, Крушевцу, Нишу, Новом Саду, Зрењанину и Суботици.

Чланом 8. Предлога закона прописују се послови које обавља Дирекција. Поред послова који су били прописани важећим законом, овим законом прописују се и нови послови које обавља Дирекција, и то: припремање стратегије и прописа из области метрологије, пружање стручне помоћи и вршење обука за обављање послова у области метрологије, као и бављење издавачком делатношћу. Такође, овим чланом прописује се да Дирекција за мере и драгоцене метале, поред осталог, обавља и послове оверавања мерила за чије оверавање није прописано да их обављају овлашћена тела, односно за чије оверавање нема овлашћених тела.

Чланом 9. Предлога закона прописују се услови које привредни субјекти и друга правна лица морају испуњавати да би могли обављати послове оверавања мерила, и то услови у погледу: регистрације у одговарајућем регистру, поседовања сертификата о акредитацији, стеченог образовања, односно стручне оспособљености запослених и других ангажованих лица у одговарајућој области за коју се привредни субјект и друго правно лице овлашћује која се доказује положеним стручним испитом, просторија и опреме за рад, независности и непристрасности у односу на лица повезана са мерилом које је предмет оверавања, вођења евиденције о захтевима за оверавање мерила, планираним и извршеним прегледима и жигосањима мерила, као и њеног достављања Дирекцији, начина чувања, евидентирања и раздуживања државних жигова, поступања по приговорима и жалбама на рад и донете одлуке, поверљивости, односно чувања пословне тајне, осигурања од

одговорности за штету причињену трећим лицима у вези са пословима оверавања мерила. Овим чланом прописује се и да Министар надлежан за послове метрологије (у даљем тексту: Министар) ближе прописује услове које привредни субјект треба да испуњава у погледу просторија, опреме и запослених и других ангажованих лица за обављање послова оверавања мерила, као и начин испуњавања тих услова. Такође, овим чланом је прописано и да Министар прописује програм полагања стручног испита, као и услове и начин полагања тог испита.

Чланом 10. Предлога закона прописано је да Дирекција решењем утврђује испуњеност услова за обављање послова оверавања мерила из члана 9. овог закона, као и да ће се при доношењу тог решења сматрати да привредни субјект односно друго правно лице испуњава услове у погледу компетентности, поверљивости, независности и непристрасности запослених и ангажованих лица као и услове у погледу просторија и опреме за рад ако је обим послова прегледа и испитивања мерила у целости покривен обимом послова садржаних у акту о акредитацији, који је то правно лице прибавило у поступку акредитације. Овим чланом прописано је и да захтев за утврђивање испуњености услова из става 1. овог члана подноси привредни субјект и друго правно лице Дирекцији, да се решење издаје на период од три године, да се против тог решења може изјавити жалба Министарству, у року од 15 дана од дана достављања решења. Такође, прописано је и да ће Дирекција укинута овлашћење за обављање послова оверавања мерила уколико овлашћено тело престане да испуњава прописане услове, као и уколико не обавља послове оверавања мерила у складу са овим законом и другим прописима у области метрологије.

Овим чланом је такође прописано да овлашћено тело подноси захтев за обнављање решења о овлашћивању најкасније три месеца пре истека периода на који је решење о овлашћивању издато и да, ако Дирекција не одлучи по поднетом захтеву у року од 60 дана од дана подношења захтева из става 6. овог члана а најкасније до дана истека периода на који је решење издато, овлашћено тело може да настави да обавља послове оверавања мерила на основу постојећег решења. Такође, прописано је да се на питања која овим законом нису посебно уређена а односе се на поступак доношења решења о овлашћивању, обнављању овлашћивања односно укидању овлашћења примењују одредбе закона којим се уређује општи управни поступак. Поред наведеног, прописано је и да трошкове оверавања мерила које спроводи овлашћено тело сноси подносилац захтева за оверавање мерила у висини која је одређена ценовником, који утврђује овлашћено тело уз сагласност Министарства, а на основу критеријума које ближе уређује министар, да је овлашћено тело дужно да ценовник достави министарству ради добијања сагласности у року од месец дана од дана добијања решења о овлашћивању, као и да сваку измену ценовника достави министарству ради добијања сагласности, као и да послове оверавања мерила овлашћено тело обавља као поверене послове.

Чланом 11. Предлога закона прописују се обавезе Овлашћеног тела. У том смислу, прописано је да је Овлашћено тело дужно да обавља послове оверавања мерила у складу са прописима и решењем о овлашћивању, да одмах обавести Дирекцију о свим променама које би могле утицати на испуњеност прописаних услова, као и о свим променама података о овлашћеном телу, да води и редовно доставља Дирекцији евиденције о овереним мерилима, као и о мерилима чије је оверавање одбијено, да у прописаним роковима и на прописан начин Дирекцији доставља податке за упис овереног мерила у регистар мерила која подлежу законској контроли, као и да је

Овлашћено тело дужно да престане са обављањем послова оверавања мерила у периоду суспензије акта о акредитацији.

Чланом 12. Предлога закона прописују се подаци које садржи Евиденција о овереним мерилима, као и о мерилима чије је оверавање одбијено. Овим чланом је такође прописано да је овлашћено тело дужно да ту евиденцију чува у периоду важења жига, а најмање три године, као и да ту евиденцију и друге податке достави Дирекцији на њен захтев. Такође, прописано је да Министар ближе прописује садржину и образац евиденције, као и начин вођења те евиденције.

Чланом 13. Предлога закона прописује се да ће Дирекција укинути решење о овлашћивању ако се на основу обавештења из члана 11. тачка 2) овог закона утврди да је овлашћено тело престало да испуњава прописане услове. Прописује се и да ће Дирекција у целости или делимично укинути решење о овлашћивању и ако овлашћено тело у целости или делимично: не испуњава прописане услове утврђене на основу записника метролошког инспектора; послове оверавања мерила не обавља на прописан начин, у складу са овим законом; показује недостатке у обављању послова за које је овлашћено, као и ако достави Дирекцији обавештење о престанку обављања послова оверавања мерила пре истека периода на који је издато решење о овлашћивању. Такође, овим чланом се прописује и да ће, поред разлога наведених у ставу 2. овог члана Дирекција укинути, односно изменити овлашћивање уколико је овлашћеном телу измењен обим акредитације. Такође, прописује се и да је овлашћено тело које достави Дирекцији обавештење о престанку обављања послова оверавања мерила пре истека периода на који је издато решење о овлашћивању дужно да послове оверавања мерила обавља до доношења решења о укидању решења о овлашћивању. Овим чланом се прописује и да овлашћено тело коме је укинута решење из разлога из става 2. тач. 1) и 3) овог закона, не може поднети нови захтев за овлашћивање у року од једне године од дана доношења решења о укидању решења о овлашћивању, односно у року од три године од дана доношења решења о укидању решења о овлашћивању из разлога из става 2. тачка 2) овог члана.

Чланом 14. Предлога закона прописује се вођење Регистра овлашћених тела. У том смислу, прописује се да регистар овлашћених тела за оверавање мерила води Министарство, као јавну књигу, као и да ће Дирекција одмах обавестити Министарство о свим променама података о овлашћеном телу, а у вези са обавезом овлашћеног тела прописаном чланом 11. тачка 2) Предлога закона. Овим чланом је такође прописано и да начин овлашћивања, вођење регистра овлашћених тела, као и друга питања везана за рад овлашћених тела ближе уређује Министар.

Чланом 15. Предлога закона прописује се да Влада оснива Метролошки савет као стручно саветодавно тело ради давања стручних мишљења и учествовања у реализацији пројектних задатака из области метрологије. Овим чланом прописано је да Метролошки савет даје стручна мишљења у погледу развоја метролошког система Републике Србије, предлаже научне и образовне активности у области метрологије и предлаже приоритете у научним истраживачко-развојним пројектима у области метрологије. Такође, прописано је да Метролошки савет на захтев Дирекције даје стручна образложења, односно мишљења поводом објављених метролошких информација које су од јавног интереса, као и да се у Метролошки савет именују истакнути стручњаци из области метрологије, представници других министарстава и представници заинтересованих страна. Прописано је да Метролошки савет има председника

и најмање шест чланова, да доноси пословник о раду, као и да стручне и административне послове за потребе Метролошког савета врши Дирекција.

Чланом 16. Предлога закона прописују се законске мерне јединице које се употребљавају у Републици Србији, и то: јединице Међународног система јединица (Systeme International d'Units, SI), као и јединице које нису обухваћене Међународним системом јединица, а које се могу користити у складу са овим законом. Такође, прописано је да законске мерне јединице, њихове називе, ознаке као и начин њихове употребе ближе уређује Влада.

Чланом 17. Предлога закона прописује се да је еталон Републике Србије еталон који је одлуком о проглашењу признат као основа за додељивање вредности величине другим еталонима исте величине и помоћу кога се најтачније остварује одређена SI јединица у Републици Србији (у даљем тексту: национални еталон), као и да Одлуку из става 1. овог члана доноси директор Дирекције. Такође је прописано да Дирекција развија, остварује, проглашава, чува, одржава и усавршава националне еталоне и обезбеђује њихову следивост до међународног нивоа и да национални еталони морају бити следиви до одговарајуће референце, односно међународних еталона или националних еталона других држава са одговарајућим метролошким карактеристикама. Овим чланом је такође прописано да министар ближе прописује услове и начин утврђивања испуњености услова за признавање националних еталона за поједине величине из става 1. овог члана, начин провере испуњавања тих услова, садржај одлуке о проглашењу националног еталона, као и услове и начин укидања одлуке о проглашењу националног еталона.

Чланом 18. Предлога закона прописује се да Директор Дирекције може одлуку из члана 17. став 1. овог закона донети и за еталон који се чува, одржава и чије се метролошке карактеристике унапређују од стране другог органа државне управе, односно другог правног лица. Такође, прописује се да одлуком из става 1. овог члана директор Дирекције именује за носиоца националног еталона одређене SI јединице други орган државне управе, односно друго правно лице, као и да се орган државне управе, односно друго правно лице, именује за носиоца националног еталона ако испуњава прописане услове, а нарочито у погледу: стручне оспособљености запослених и других ангажованих лица, просторија и опреме за рад, обезбеђења следивости до међународног еталона или националних еталона других држава, као и система менаџмента квалитетом. Овим чланом прописује се и да Министар ближе прописује начин и услове за признавање националних еталона за поједине величине из става 1. овог члана, услове и начин за именовање носиоца националног еталона, услове и начин коришћења националног еталона, садржај одлуке о проглашењу националног еталона и именовању носиоца националног еталона, услове и начин укидања одлуке о проглашењу националног еталона и именовању носиоца националног еталона.

Чланом 19. Предлога закона прописује се да се законска контрола мерила користи у функцији: промета роба и услуга, заштите здравља људи и животиња и опште безбедности, заштите животне средине и природних ресурса, контроле и безбедности саобраћаја, као и провере претходно упакованих производа и боца као мерних посуда. Такође је прописано да Министар ближе прописује врсте мерила из става 1. овог члана за које је прописано спровођење поступка оцењивања усаглашености, одобрења типа мерила, односно оверавање мерила, временске интервале периодичног оверавања тих мерила, врсте мерила чије оверавање обавља Дирекција, као и врсте мерила чије оверавање обављају овлашћена тела.

Чланом 20. Предлога закона прописује се да се мерило ставља на тржиште ако је усаглашено са прописаним захтевима, ако је његова усаглашеност оцењена према прописаном поступку, ако је означено у складу са прописима и ако га прате прописане исправе о усаглашености и друга прописана документација. Прописано је и да Министар за поједина мерила ближе прописује захтеве, поступке оцењивања усаглашености или комбинацију поступака оцењивања усаглашености, означавање, исправе о усаглашености и документацију из става 1. овог члана. Такође је прописано да се пропис из става 2. овог члана може позвати на српски стандард у складу са законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености, као и на нормативни документ. Прописано је и да Министар саставља списак стандарда, односно нормативних докумената из става 2. овог члана који се објављују у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Чланом 21. Предлога закона прописује се да ако је прописом из члана 20. став 2. утврђено да оцењивање усаглашености спроводи именовано тело, тим актом се утврђују и услови које то тело мора да испуни. Такође је прописано да се на начин утврђивања испуњености услова за именовања, начин именовања и рада именованог тела, вођење регистра именованих тела за оцењивање усаглашености мерила, пријављивање именованих тела за оцењивање усаглашености мерила одговарајућој међународној организацији, као и услове и начин одузимања именовања, надзор над радом именованих тела као и друге послове у вези са именовањем примењују одредбе закона којим се уређује технички захтеви за производе.

Чланом 22. Предлога закона прописује се да ако се у прописаном поступку одобрења типа утврди да одређени тип мерила испуњава прописане захтеве Дирекција ће издати уверење о одобрењу типа мерила, као и да се, ако се након спроведеног поступка одобрења типа мерила утврди да тај тип мерила није усклађен са прописаним захтевима решењем одбија издавање уверења о одобрењу типа мерила. Овим чланом је прописано и да се уверење о одобрењу типа мерила издаје на захтев домаћег произвођача, овлашћеног увозника односно овлашћеног дистрибутера страног произвођача мерила, да се у службеном гласилу Дирекције објављује уверење о одобрењу типа мерила, као и обавештење о повлачењу уверења, као и да ће, ако се накнадно утврди да мерило не испуњава прописане захтеве, Дирекција укинути уверење о одобрењу типа мерила. Такође, прописано је да се на уверење о одобрењу типа мерила, решење којим се одбија издавање уверења о одобрењу типа мерила, као и на укидање уверења о одобрењу типа мерила може изјавити жалба Министарству у року од 15 дана од дана достављања тих аката, као и да се на поступак одобрења типа мерила примењују одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, ако овим законом није другачије уређено.

Овим чланом прописује се и да Министар ближе уређује услове и начин одобрења типа мерила, техничку документацију коју је потребно приложити, број мерила истог типа који треба доставити, садржај и начин чувања извештаја о спроведеним испитивањима, начин означавања одобреног типа мерила, начин чувања техничке документације и испитаних мерила, као и услове и начин измене и допуне, односно повлачења издатог уверења о одобрењу типа мерила.

Чланом 23. Предлога закона прописује се да оверавање мерила врши овлашћено тело, односно Дирекција након спроведеног поступка прегледа мерила чиме се потврђује да је мерило у складу са одобреним типом мерила, односно да испуњава прописане метролошке захтеве, да уколико овлашћено тело, односно Дирекција утврди да одређено мерило није у складу са одобреним типом мерила, односно да не испуњава прописане метролошке

захтеве, доноси решење којим одбија оверавање мерила, као и да се против тог решења може изјавити жалба Министарству, у року од 15 дана од дана достављања решења. Такође, прописано је да оверавање мерила може бити прво, периодично или ванредно, да је овлашћено тело, односно Дирекција дужно да, на захтев власника, односно корисника мерила, изда уверење о оверавању мерила и када је то мерило жигосано. Такође је прописано и да се на питања која овим законом нису посебно уређена, а односе се на поступак оверавања мерила, издавања уверења о оверавању мерила, примењују одредбе закона којим се уређује општи управни поступак. Овим чланом прописано је и да Министар ближе прописује начин и услове оверавање мерила, документацију у поступку оверавања, као и начин, услове и рокове чувања потребне документације.

Чланом 24. Предлога закона прописује се да првом оверавању подлежу нова мерила за која је претходно спроведен поступак испитивања типа, односно издато уверење о одобрењу типа, као и да првом оверавању подлежу и нова мерила за која није издато уверење о одобрењу типа у складу са прописом из члана 19. став 2. овог закона. Такође, прописано је да мерило на прво оверавање подноси домаћи произвођач, овлашћени увозник односно овлашћени дистрибутер.

Чланом 25. Предлога закона прописује се да се мерила употребљавају у складу са њиховом наменом и морају испуњавати прописане захтеве, да резултати мерења добијени употребом мерила из става 1. овог члана морају бити следиви до националних еталона или до националних еталона других држава. Такође је прописано да захтеве за мерила, натписе и ознаке на мерилима, начин утврђивања испуњености тих захтева, карактеристике опреме за утврђивање испуњености захтева, садржину обрасца за резултате испитивања односно мерења као и методе мерења прописује Министар.

Чланом 26. Предлога закона прописује се дужност власника, односно корисника мерила, и то: да постављају и користе мерила на начин којим се обезбеђује прописана тачност мерења и да су у том смислу ова лица одговорна за техничку исправност мерила и тачност мерних резултата, да одржавају мерила у техничком стању које обезбеђује тачност мерења, да подnose на оверавање мерила у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона, као и да воде евиденцију о мерилима која садржи нарочито податке о почетку употребе мерила као и о одржавању и оверавању мерила у употреби, у складу са прописима. Овим чланом прописано је и да су власници, односно корисници мерила дужни да мерило које више не употребљавају на видном месту означе ознаком: „мерило није у употреби”.

Чланом 27. Предлога закона прописује се да периодичном оверавању подлежу мерила која су у употреби, да се периодично оверавање мерила спроводи периодично, у прописаним временским интервалима за одређену врсту мерила. Такође, прописано је да мерило на периодично оверавање подноси власник, односно корисник мерила, као и да су за периодично оверавање бројила електричне енергије, водомера, гасомера и мерила која коригују запремину течности односно гаса, коректора и мерила топлотне енергије одговорна лица која продају воду, односно лица одговорна за мерење електричне и топлотне енергије и природног гаса, у складу са прописима којима се уређују ове области.

Чланом 28. Предлога закона прописује се да ванредном оверавању подлежу мерила на којима је због квара, односно других техничких недостатака, у року важења државног жига, извршена поправка, као и мерила за која периодично оверавање није извршено у прописаном року. Такође је прописано

да је лице које је извршило поправку мерила из става 1. овог члана дужно да поднесе мерило на ванредно оверавање.

Чланом 29. Предлога закона прописује се да се при оверавању мерила у Републици Србији мерила означавају државним жиговима. Такође је прописано да врсту, облик и начин стављања државних жигова, који се употребљавају при оверавању мерила, рок њиховог важења као и ближи облик и садржај уверења о оверавању мерила и уверења о одобрењу типа мерила прописује Министар.

Чланом 30. Предлога закона прописују се случајеви у којима престаје да важи жиг на мерилу, односно уверење о оверавању мерила, и то: ако је истекао рок на који је мерило оверено, ако је на мерилу извршена преправка, односно поправка која може утицати на његове метролошке карактеристике, ако је мерило оштећено на такав начин да је могло изгубити неко својство битно за оверавање, ако је жиг уништен, уклоњен, промењен или на било који други начин оштећен, као и ако је мерило променом места уградње изгубило своје метролошке карактеристике. Такође је прописано да се мерило чији је жиг односно уверење о оверавању мерила престао да важи не сме употребљавати.

Чланом 31. Предлога закона прописује се да се за оверавање мерила употребљавају еталони, односно референтни материјали за које је обезбеђена метролошка следивост на одговарајући начин.

Чланом 32. Предлога закона прописује се ванредни преглед мерила у употреби, односно да у случају сумње у исправност мерила, заинтересовано лице може тражити од Дирекције ванредни преглед мерила и издавање извештаја о прегледу. Такође је прописано да трошкове ванредног прегледа мерила сноси подносилац захтева, ако оверено мерило са важећим жигом задовољава прописане метролошке захтеве, као и да трошкове ванредног прегледа мерила сноси лице које је одговорно за редовно оверавање мерила, ако мерило не задовољава прописане метролошке захтеве. Овим чланом прописано је и да начин ванредног прегледа мерила, садржај и рок чувања извештаја о прегледу прописује Министар.

Чланом 33. Предлога закона прописује се да метролошку експертизу спроводи Дирекција, након чега издаје извештај о извршеном прегледу, као и да трошкове метролошке експертизе сноси подносилац захтева. Такође је прописано да Министар ближе прописује садржај и поступак спровођења метролошке експертизе.

Чланом 34. Предлога закона прописује се да се претходно упаковани производи могу ставити на тржиште или складиштити са намером стављања на тржиште само ако задовољавају прописане метролошке захтеве, као и да се претходно упакованим производима у смислу овог закона не сматрају бесплатни узорци који се као претходно упаковани производи користе у маркетингу и пружању услуга. Овим чланом прописано је и да је пакер, овлашћени заступник пакера, односно увозник претходно упакованих производа дужан да обезбеди спровођење прописаног поступка утврђивања испуњености прописаних метролошких захтева, као и документацију којом се потврђује да претходно упаковани производи испуњавају прописане захтеве и њено стављање на располагање надлежном органу. Такође, прописано је и да Министар ближе прописује начин и поступак испитивања претходно упакованих производа ради провере испуњености метролошких захтева, захтеве за опрему која се користи приликом мерења стварне количине претходно упакованих производа, метролошке захтеве које морају да испуне количине претходно упакованих производа, начин означавања количина и дозвољена одступања стварних количина од означених називних количина.

Чланом 35. Предлога закона прописује се да пакер, односно овлашћени заступник пакера, односно увозник може да стави знак усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима само након спроведеног прописаног поступка утврђивања испуњености тих захтева, да пакер, овлашћени заступник пакера, односно увозник претходно упакованих производа који су означени знаком усаглашености мора доставити Дирекцији писмено обавештење о таквим производима, да Дирекција на основу тог обавештења одобрава употребу знака усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима и води евиденцију о томе, као и да обавезу из става 2. овог члана имају и пакери који имају намеру да знаком усаглашености означе претходно упаковани производ, односно сви они који користе знак усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима. Овим чланом прописано је и да је пакер, овлашћени заступник пакера, односно увозник претходно упакованог производа који је означен знаком усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима у обавези да осигура испуњеност посебних захтева прописаних за количину, означавање, документовање усаглашености количине претходно упакованих производа са метролошким захтевима, као и захтева за опрему која се користи у производњи и интерној контроли количине претходно упакованих производа. Такође, прописано је и да величину и облик знака усаглашености количине претходно упакованог производа, начин постављања тог знака, прописани поступак утврђивања испуњености метролошких захтева, као и начин и услове документовања усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима прописује Министар.

Чланом 36. Предлога закона прописује се да ванредно испитивање претходно упакованих производа ради провере усаглашености са прописаним метролошким захтевима и одредбама овог закона спроводи Дирекција на захтев надлежног органа, физичког или правног лица.

Чланом 37. Предлога закона прописује се да су мерне боце, боце које имају таква метролошка својства да њихов садржај може бити измерен са довољном тачношћу када су напуњене до одређеног нивоа или до одређеног процента укупне запремине, да се мерне боце могу ставити на тржиште или складиштити са намером стављања на тржиште само када испуњавају прописане метролошке захтеве, када имају прописане натписе и када су означене знаком произвођача и знаком усаглашености, као и да знак произвођача којим се на јасан и недвосмислен начин произвођач идентификује одобрава Дирекција на захтев произвођача. Овим чланом је такође прописано и да Дирекција, у складу са правилима потврђених међународних споразума чији је потписник Република Србија, пријављује надлежним органима из тих споразума знак произвођача који је одобрила. Овим чланом прописано је и да мерне боце које су намењене за стављање на тржиште подлежу статистичким проверама испуњености прописаних метролошких захтева које се врше узорковањем. Такође, прописано је и да захтеве за мерне боце, допуштена одступања запремине, начин и услове одобравања знака произвођача, величину и облик знака усаглашености, као и натписе и ознаке на боцама као мерним посудама ближе прописује Министар.

Чланом 38. Предлога закона прописује се да у Републици Србији важе исправе и знаци усаглашености мерила, као и уверења о одобрењу типа мерила, уверења о првом оверавању мерила и жигови, издати у иностранству, ако су издати у складу са закљученим међународним уговором чији је потписник Република Србија, као и да поред исправа и знакова усаглашености мерила из става 1. овог члана, у Републици Србији Дирекција, односно именовано тело могу прихватити и резултат испитивања мерила која су

спроведена од стране иностраних тела за оцењивање усаглашености ако обезбеђују испуњеност захтева и поступака који су у Републици Србији прописани за та мерила.

Чланом 39. Предлога закона прописује се да се Дирекција финансира из буџета Републике Србије и других извора, у складу са законом.

Чланом 40. Предлога закона прописује се да се за спровођење оверавања мерила, метролошких експертиза, испитивања типа мерила, испитивања претходно упакованих производа и мерних боца ради провере испуњености метролошких захтева и других послова које спроводи Дирекција у складу са овим законом плаћају таксе, као и да је висина тих такси иста за страна и домаћа лица. Такође, прописано је и да висину и начин плаћања тих такси утврђује Влада, као и да се те таксе уплаћују на одговарајући рачун за уплату јавних прихода буџета Републике Србије.

Чланом 41. Предлога закона прописује се да надзор над спровођењем овог закона врши Министарство.

Чланом 42. Предлога закона прописује се да метролошки надзор обухвата надзор над мерилима, претходно упакованим производима и мерним боцама који се стављају на тржиште и надзор над мерилима у употреби, као и надзор над правилном употребом законских мерних јединца. Овим чланом прописано је и да метролошки надзор у смислу овог закона врши Дирекција преко лица овлашћених за вршење метролошког надзора (у даљем тексту: метролошки инспектор), као и да метролошки инспектор мора имати положен стручни испит за метролошког инспектора. Такође, прописано је и да Министар ближе прописује садржај и начин спровођења стручног испита за метролошког инспектора.

Чланом 43. Предлога закона прописује се да метролошки инспектор мора имати службену легитимацију. Овим чланом прописује се и да Министар ближе прописује образац и садржину службене легитимације за метролошког инспектора, услове под којима се та легитимација издаје, престаје да важи, начин на који се уништава легитимација која је престала да важи, као и начин вођења евиденције о издатим службеним легитимацијама.

Чланом 44. Предлога закона прописује се шта метролошки инспектор има право и дужност да проверава у вршењу метролошког надзора.

Чланом 45. Предлога закона прописује се да надзор над мерилима, претходно упакованим производима и мерним боцама који су стављени на тржиште врши Дирекција, да ако се у вршењу тог надзора утврди да мерила, претходно упаковани производи и мерне боце не испуњавају прописане услове метролошки инспектор наложиће отклањање утврђених неправилности и недостатака у одређеном року и привремено забранити стављање на тржиште мерила, претходно упакованих производа и мерних боца до отклањања утврђених неправилности, да ће, ако недостаци из става 2. овог члана не буду отклоњени у одређеном року, метролошки инспектор донети решење о повлачењу са тржишта мерила, претходно упакованих производа и мерних боца. Овим чланом прописано је и да се против решења о повлачењу са тржишта мерила, претходно упакованих производа и мерних боца може изјавити жалба Министарству у року од 15 дана од дана достављања решења, као и да жалба не задржава извршење решења.

Чланом 46. Предлога закона прописује се да надзор над мерилима која су у употреби врши Дирекција, да ако се у вршењу тог надзора утврди да мерило у употреби не испуњава услове прописане овим законом или прописима из области метрологије метролошки инспектор наложиће

отклањање утврђених неправилности и недостатака у одређеном року и привремено забранити употребу мерила до отклањања утврђених неправилности, као и да ако недостаци из става 2. овог члана не буду отклоњени у одређеном року, метролошки инспектор донеће решење којим се забрањује употреба мерила. Овим чланом прописано је и да се против решења којим се забрањује употреба мерила може изјавити жалба Министарству у року од 15 дана од дана достављања решења, као и да жалба не задржава извршење решења.

Чланом 47. Предлога закона прописује се да начин вршења метролошког надзора ближе уређује Влада.

Чланом 48. Предлога закона прописује се да је надлежни царински орган дужан да сарађује са другим надлежним органима у вези са контролом мерила увезених на тржиште Републике Србије узајамним пружањем информација.

Чланом 49. Предлога закона прописује се да надзор над радом именованих тела врши Министарство.

Чланом 50. Предлога закона прописује се да надзор над радом овлашћених тела у складу са овим законом врши Дирекција.

Чланом 51. Предлога закона прописује се да се у вршењу надзора проверава, и то: да ли овлашћено тело испуњава прописане услове, да ли је овлашћено тело обавестило Дирекцију о промени која би могла утицати на испуњеност прописаних услова, да ли овлашћено тело приликом оверавања мерила врши преглед мерила према прописаном поступку и начину прегледа мерила, а у складу са планираним датумом прегледа из евиденције, да ли овлашћено тело обавља оверавање мерила у складу са прописаним условима, да ли овлашћено тело за преглед мерила које оверава употребљава еталоне, односно референтне материјале за које је обезбеђена метролошка следивост на одговарајући начин, да ли овлашћено тело има и чува документацију на прописани начин и у прописаним роковима, као и да ли овлашћено тело обавља послове оверавања мерила у периоду суспензије акта о акредитацији.

Чланом 52. Предлога закона прописује се да ако се утврди да овлашћено тело или део тог овлашћеног тела не ради у складу са прописима наложиће се отклањање утврђених неправилности и недостатака у одређеном року, као и да, ако у том року овлашћено тело не отклони утврђене неправилности, односно не достави Дирекцији доказ о томе, Дирекција ће укинути решење о овлашћивању, у целости или делимично. Овим чланом је прописано и да ће Дирекција, без одређивања рока за отклањање утврђених неправилности и недостатака, укинути решење о овлашћивању у целости или делимично, ако се утврди: да овлашћено тело није раздужило све државне жигове које је задужило од Дирекције, односно да је изгубило важећи државни жиг, осим у случају више силе, да је овлашћено тело поновило утврђену неправилност која битно утиче на поступак оверавања мерила, као и да је овлашћено тело обављало послове оверавања мерила у периоду суспензије акта о акредитацији. Овим чланом прописано је и да се против решења из ст. 2. и 3. овог члана може изјавити жалба Министарству у року од 15 дана од дана достављања решења, као и да се овлашћено тело брише из регистра овлашћених тела на основу коначног решења о укидању решења о овлашћивању.

Чланом 53. Предлога закона прописују се казнене одредбе.

Чланом 54. Предлога закона прописују се рокови у којима ће се донети подзаконски акти за спровођење овог закона.

Чланом 55. Предлога закона прописује се да ће се до доношења подзаконских аката прописаних овим законом примењивати прописи донети на основу Закона о метрологији („Службени гласник РС”, број 30/10), уколико нису у супротности са овим законом.

Чланом 56. Предлога закона прописује се да сертификати и уверења о одобрењу типа и оверавању мерила, као и ознаке, односно жигови издати до дана ступања на снагу овог закона важе до истека рока на који су издати. Овим чланом прописује се и да решења која се односе на овлашћивање привредних субјеката и других правних лица за обављање послова оверавања мерила, као и на признавање важења иностраних уверења, жигова и знакова усаглашености, издата до дана ступања на снагу овог закона, важе до истека рока на који су издата.

Чланом 57. Предлога закона прописује се да ће се поступци оцењивања усаглашености, поступак испитивања и одобрења типа мерила, односно оверавања мерила започети до дана ступања на снагу овог закона наставити у складу са одредбама Закона о метрологији („Службени гласник РС”, број 30/10).

Чланом 58. Предлога закона прописује се да ће се поступци који се односе на овлашћивање привредних субјеката и других правних лица за обављање послова оверавања мерила, започети до дана ступања на снагу овог закона наставити у складу са одредбама овог закона, као и да ће се поступци признавања важења иностраних уверења, жигова и знакова усаглашености започети до дана ступања на снагу овог закона окончати у складу са одредбама овог закона.

Чланом 59. Предлога закона прописује се да су метролошки инспектори који немају положени стручни испит, а који обављају послове метролошког надзора дужни да овај испит положе у року од годину дана од дана ступања на снагу подзаконског акта којим се прописује полагање овог испита.

Чланом 60. Предлога закона прописује се да су овлашћена тела која су до дана ступања на снагу овог закона овлашћена за обављање послова оверавања мерила дужна да се, у року од од годину дана од дана ступања на снагу овог закона усагласе са овим законом. Такође, прописано је и да су запослени и друга ангажована лица у овлашћеном телу из става 1. овог члана дужна да положе стручни испит у року од годину дана од дана ступања на снагу подзаконског акта којим се прописује полагање стручног испита.

Чланом 61. Предлога закона прописује се да даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о метрологији („Службени гласник РС”, број 30/10).

Чланом 62. Предлога закона прописано је ступање на снагу овог закона.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна средства из буџета Републике Србије јер су иста већ одређена Законом о буџету Републике Србије за 2016. годину („Службени гласник РС”, број 103/15), на Разделу 20, Глава 20.1, Програм 1503, Функција 130, Програмска активност/Пројекат 0004, у износу од 182.093.000 динара.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Доношење овог закона по хитном поступку предлаже се у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћени текст), имајући у виду да постојећа правна регулатива није довољно ефикасна за решавање изнетих проблема било је потребно по хитном поступку приступити изради и доношењу закона о метрологији.

VI. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

1. Одређивање проблема које закон треба да реши

Област метрологије до сада је била уређена Законом о метрологији („Службени гласник РС”, број 30/10), као и подзаконским актима донетим на основу тог закона. Овај закон је у потпуности био усаглашен са европском регулативом у овој области која је била важна у време његовог доношења.

Након периода примене овог закона у трајању од пет година пракса је показала да је у циљу ефикаснијег обављања послова из области метрологије неопходно прописати нова законска решења, нарочито имајући у виду потребу даљег усаглашавања области метрологије у Републици Србији са праксом која се примењује у овој области у Европској унији. Ова потреба је нарочито дошла до изражаја након билатералног и експланаторног скрининга за Поглавље 1 – Слобода кретања роба, одржаних у 2014. години, као и чињеницом да је Међународна организација за законску метрологију (OIML) донела нови међународни документ OIML D1:2012 који се односи на питања која треба размотрити приликом израде закона везаних за метрологију.

У складу са важећим законом министарство надлежно за послове метрологије - Министарство привреде (у даљем тексту: Министарство) обавља послове који се односе на стратегију развоја метрологије, прати и координира извршавање послова из области метрологије, спроводи поступке овлашћивања за обављање послова оверавања мерила, обнављања решења којим је утврђена испуњеност услова за обављање послова оверавања мерила, поступке за именовање тела за оцењивање усаглашености, као и другостепене поступке, док стручне и са њима повезане извршне послове у области метрологије обавља Дирекција за мере и драгоцене метале, орган управе надлежан за послове метрологије (у даљем тексту: Дирекција).

1. У складу са важећим законом, Министарство спроводи поступке овлашћивања за обављање послова оверавања мерила (утврђивање испуњености прописаних услова за обављање послова оверавања мерила). Оваквим законским решењем омогућено је да послове оверавања мерила које је до тада обављао само орган државне управе (Дирекција), могу обављати нови привредни субјеката (овлашћена тела). На овај начин се директно утицало на пословање великог броја привредних субјеката која морају у прописаном року оверити мерило које користе за обављање своје делатности, посебно на мала и средња предузећа која на оверавање подносе појединачна мерила или мали број мерила, тако што су у краћем року, посредством овлашћених тела, могли да испуне своје законске обавезе, односно да овере мерило.

Подзаконским актом је прописано да 37 врста мерила подлеже обавезном оверавању мерила, у случају када се користе у функцији заштите здравља и опште безбедности, заштите животне средине, контроле и безбедности саобраћаја, промета робе и услуга и провере претходно упакованих производа и боца као мерних посуда. Истим актом су прописани и

временски интервали у којима се морају оверавати та мерила. Од јула 2011. године када су привредни субјекти и друга правна лица почела да подносе Министарству прве захтеве за овлашћивање, до данас, овлашћивање је дато за 23 врсте мерила (од укупно 37 врста мерила). Закључно са трећим кварталом 2015. године, укупан број овлашћених тела је 73. У току 2013. и 2014. године у Министарству је донето укупно 50 решења о овлашћивању, 45 решења којима је измењено овлашћивање, 19 решења којима је обновљено решење о овлашћивању, 10 решења којима је укинута решење о овлашћивању.

Имајући у виду да су за утврђивање испуњености услова за обављање послова оверавања мерила неопходна специфична стручна знања која се односе на велики број различитих врста мерила, као и да Министарство нема запослене који имају такву врсту стручног знања, утврђивање испуњености услова за обављање послова оверавања мерила није било могуће спроводити без образовања Посебних радних група у којима је било неопходно учешће запослених из Дирекције који имају кључну улогу у том поступку, јер располажу специфичним стручним знањима за поједине врсте мерила за чије оверавање се даје овлашћивање, као и запослених из Акредитационог тела Србије. С обзиром да је разматрање великог броја захтева које су подносили привредни субјекти и друга правна лица захтевало одржавање састанака Посебних радних група, као и да је одржавање тих састанака захтевало усаглашавање обавеза лица запослених у Дирекцији и Акредитационом телу Србије, поступак утврђивања испуњености прописаних услова за обављање послова оверавања мерила, односно поступак овлашћивања је често трајао дуже него што би то био случај да га је у потпуности и самостално спроводио један орган који поседује потребне капацитете у погледу потребних специфичних стручних знања. Овај проблем се рефлектовао како на рад акредитованих контролних тела, која морају дуже да чекају доношење решења без кога не могу почети са обављањем послова оверавања мерила, тако и на рад великог броја других привредних субјеката (међу којима су мала и средња предузећа и предузетници) који у свом раду користе мерила која се морају редовно оверавати. Наведени проблем није било могуће решити постојећим регулаторним оквиром, јер није оправдано да Министарство увећава своје капацитете када ти капацитети већ постоје у Дирекцији. Сходно томе, Предлогом закона о метрологији предложено је ново разграничење послова у области метрологије између Министарства и Дирекције, односно предложено је да наведени поступак у потпуности спроводи Дирекција која има потребне капацитете, чиме ће се утицати на поједностављење и већу ефикасност поступка овлашћивања.

2. Такође, у складу са одредбама важећег закона, овлашћена тела, чији се рад заснива на пружању услуге оверавања мерила великом броју привредних субјеката, имају обавезу да утврде ценовник (висину трошкова за оверавање мерила), на који, након спроведеног поступка сагласност даје Влада, а Решење о давању сагласности на висину трошкова за оверавање мерила које спроводи овлашћено тело објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”. Уочено је да привредни субјекти и друга правна лица у току поступка овлашћивања уопште не разматрају овај аспект, као и да поступак утврђивања ценовника и давања сагласности Владе на њега предуго траје. Осим тога, свака измена висине трошкова за оверавање мерила захтева понављање овог поступка што, с једне стране може утицати на пословање овлашћеног тела и/или других привредних субјеката који у складу са ценовником носе трошкове оверавања мерила, док с друге стране непотребно оптерећује рад Владе.

Имајући у виду да је одредбом важећег закона прописано да Влада даје сагласност на ценовник овлашћених тела, наведени проблем није било могуће решити без измена тог закона. Предлогом закона предложено је да сагласност на ценовник даје Министарство, а на основу критеријума које ближе уређује министар, што доприноси да овлашћено тело може да почне са радом тј. оверавањем мерила у што краћем року. Осим тога, решење којим Министарство даје сагласност на ценовник овлашћеног тела није неопходно објављивати у „Службеном гласнику Републике Србије”, а конкретан ценовник на који је Министарство дало сагласност може бити објављен на сајту Дирекције.

3. Осим тога, за разлику од важећег закона којим је прописано да Дирекција обавља и послове оверавања мерила за чије оверавање нема овлашћених тела, новим законским решењем предложено је да Дирекција обавља и послове оверавања мерила за чије оверавање није прописано да их обављају овлашћена тела, као и мерила за чије оверавање нема овлашћених тела, чиме ће се обезбедити несметано обављање послова оверавања мерила. Наиме, у периоду примене важећег закона уочен је проблем да за одређене врсте мерила у областима које су од посебне важности за државу (акцизни производи, безбедност саобраћаја) треба прописати да та мерила може оверавати само орган државне управе, чиме ће се за та мерила обезбедити веће поверење у резултате и тачност мерења. Имајући у виду да је по важећем закону Дирекција могла да оверава само она мерила за чије оверавање нема овлашћених тела, било је неопходно у Предлог закона унети ову одредбу.

4. У периоду примене важећег закона повећане су активности надзора над мерилима као и над стручним радом овлашћених тела које у складу са важећим законом спроводи Дирекција, односно извршено је 7380 надзора над мерилима и 714 надзора над стручним радом овлашћених тела, код 4 овлашћених тела утврђено је да нису отклонили неправилности у датом року па је, с тим у вези, предложено укидање решења о овлашћивању, а министар је на основу тих предлога донео 4 решења којим је укинута овлашћивање.

Имајући у виду искуства из метролошког надзора, уочено је да су привредни субјекти који су власници, односно корисници мерила и који су благовремено извршили своју законску обавезу да овере мерило, а којима је касније у метролошком надзору то мерило стављено ван употребе, зато што не испуњава прописане захтеве, односно зато што није оверено на стручан начин, доведени, не својом кривицом, у ситуацију да не могу несметано да обављају своју делатност. Наведени проблем настајао је јер запослена и ангажована лица која у овлашћеним телима обављају послове оверавања мерила нису имала довољно стручних знања у поступању по поднетим захтевима за оверавање мерила, сачињавању записника о оверавању мерила и доношењу решења којима се одбија захтев за оверавање мерила. С тим у вези, новим законом се у циљу подизања нивоа стручне оспособљености лица која врше оверавање мерила уводи полагање стручног испита за та лица. Такође, обавеза полагања стручног испита уводи се и за лица овлашћена за обављање послова метролошког надзора – метролошке инспекторе.

5. У циљу даљег унапређења метрологије у Републици Србији, новим законом проширени су послови које обавља Дирекција, па је тако предложено да Дирекција убудуће обавља и послове усклађивања и надзирања рада именованих носилаца националних еталона, пружање стручне помоћи и вршење обуке за обављање послова у области метрологије, као и бављење издавачком делатношћу.

6. У периоду примене важећег закона уочено је да одредбе важећег закона не обезбеђују адекватан правни основ за преношење прописа Европске уније у правни систем Републике Србије у области претходно упакованих производа.

2. Циљеви који се доношењем закона постижу

Предлогом законом је прописано **да је циљ овог закона** да обезбеди: употребу мерних јединица усклађених са Међународним системом јединица; јединствено мерење у Републици Србији и поверење у резултате мерења спроведених ради заштите потрошача, живота и здравља људи и животиња, заштите животне средине, опште безбедности и заштите природних ресурса; следивост еталона Републике Србије до међународних еталона или националних еталона других држава; слободну трговину и спречи непотребне препреке у трговини; подрушку и развој одговарајуће метролошке инфраструктуре која обезбеђује следивост мерних резултата; усмеравање и финансирање метролошких истраживачких и развојних активности, као и брзо, тачно и лако разумљиво саопштавање и преношење информација о метролошким питањима.

1. Предложеним решењем предвиђено је да, као један од нових послова, Дирекција обавља овлашћивање привредних субјеката и других правних лица за обављање послова оверавања мерила. На овај начин омогућава се већа ефикасност поступка овлашћивања у коме су и до сада, због специфичних стручних знања за поједине врсте мерила запослени из Дирекције имали кључну улогу и без чијег се учешћа није могао водити поступак утврђивања испуњености услова за обављање послова оверавања мерила. Обављање послова овлашћивања омогућиће Дирекцији бољи увид у рад ових тела, лакше и брже долажење до свих неопходних података и ефикаснији надзор над радом овлашћених тела.

2. Једна од законских обавеза овлашћених тела је утврђивање висине трошкова за спровођење послова оверавања мерила – утврђивање ценовника на који сагласност даје Влада. Наиме, по важећем закону по пријему одлуке директора овлашћеног тела, Министарство је било у обавези да материјал достави на мишљење Републичком секретаријату за законодавство, Министарству финансија и Министарству трговине, туризма и телекомуникација, ради добијања позитивног мишљења, након чега се материјал достављао Влади на сагласност. Ново законско решење по коме сагласност на ценовник даје Министарство, а на основу критеријума које ће ближе уредити министар, с једне стране убрзаће и поједноставити поступак добијања сагласности, док се, с друге стране, решење о давању сагласности на ценовник овлашћеног тела неће, као у досадашњем поступку, објављивати у „Службеном гласнику Републике Србије”.

3. Новим законским решењем предложено је да Дирекција обавља и послове оверавања мерила за чије оверавање није прописано да их обављају овлашћена тела. На овај начин одређене врсте мерила која се користе за мерења у областима које су од посебне важности за државу (акцизни производи, безбедност саобраћаја) овераваће се само од стране Дирекције, чиме ће се обезбедити веће поверење и поузданост у резултате мерења.

4. Увођење стручног испита за запослена и друга ангажована лица која ће обављати послове оверавања мерила, као доказа о стеченом образовању, односно стручној оспособљености, као један од услова које мора да испуни

привредни субјект да би био овлашћен за обављање ових послова, има за циљ да омогући обављање послова оверавања мерила на стручнији, квалитетнији, одговорнији и професионалнији начин, а уједно представља и усаглашавање са Законом о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, број 36/15), као и прописима донетим на основу тог закона. Увођење овог испита је нарочито значајно ако се има у виду да овлашћена тела послове оверавања мерила обављају као поверене послове.

Увођење стручног испита за метролошке инспекторе такође представља новину, која ће допринети бољем раду инспектора у овој области.

5. Такође, предложеним решењем проширени су послови које обавља Дирекција, па ће тако пружање стручне помоћи и вршење обуке за обављање послова у области метрологије, допринети, с једне стране подизању нивоа стручне оспособљености корисника мерила, лица која обављају послове оверавања мерила, лица која спроводе поступак оцењивања усаглашености мерила, произвођача мерила, док ће с друге стране тако остварени приходи утицати на повећање прихода буџета Републике Србије. Предложеним решењем и бављење издавачком делатношћу предвиђено је као нова активност Дирекције, што ће такође утицати на стручно оспособљавање заинтересованих страна, повећање прихода, као и на приближавање области метрологије широј јавности. Једна од новина која се уводи овим законом је и одређивање именованих носилаца националних еталона одређене SI јединице који може бити други орган државне управе, односно друго правно лице, као новог субјекта који учествује у обављању послова метрологије.

6. Једна од новина која се предлаже Предлогом закона је и квалитетније уређење области која се односи на претходно упаковане производе, у складу са прописима Европске Уније, која се огледа у прецизирању захтева које треба да испуне претходно упаковани производи ради стављања на тржиште, као и у прецизирању правног основа за преношење европске регулативе у овој области у правни систем Републике Србије.

3. Да ли су разматране могућности за решавање проблема без доношења закона

Током петогодишње примене важећег закона оцењено је да је немогуће уочене проблеме решити на други начин, осим доношењем новог закона, јер су одредбе које представљају проблем за функционисање области метрологије управо прописане важећим Законом о метрологији.

Будући да се сва нова решења предложена овим законом односе на материју која се није могла уредити другим правним актом, а имајући у виду и обим предложених измена, доношење новог закона о метрологији представља једину могућност.

4. Зашто је доношење закона најбољи начин за решавање проблема

Доношење закона омогућава ефикасно решавање проблема уочених у пракси, иако су разматране и друге могућности за решавање тих проблема, па и могућност да се задржи *status quo* ситуација, односно да се ништа не мења.

Један од разлога за доношење новог закона о метрологији садржан је у потреби даљег усаглашавања области метрологије у Републици Србији са праксом која се примењује у овој области у Европској унији. Ова потреба је нарочито дошла до изражаја након билатералног и експланаторног скрининга за Поглавље 1 – Слобода кретања роба, одржаних у 2014. години, као и чињеницом да је Међународна организација за законску метрологију донела нови међународни документ OIML D1:2012 који се односи на питања која треба размотрити приликом израде закона везаних за метрологију.

Током примене важећег закона примећени су одређени проблеми који су наведени у посебној тачки ове анализе. У контексту уочених проблема, оцењено је да је немогуће да се проблеми реше на други начин, осим доношењем закона.

5. На кога ће и како највероватније утицати решења у закону

Предложена решења утицаће на:

- привредне субјекте и друга правна лица (акредитована контролна тела), која подносе захтев за утврђивање испуњености услова за обављање послова оверавања мерила и која без поседовања решења о овлашћивању не могу почети са обављањем тих послова, на тај начин што ће се смањити време потребно за спровођење поступка овлашћивања које ће по предложеном решењу у потпуности и самостално спроводити један орган који поседује потребне капацитете у погледу потребних специфичних стручних знања;

- привредне субјекте који обављају послове оверавања мерила, у погледу њихове мотивације за даље усавршавање и постизање квалитета рада увођењем нових делатности Дирекције које се односе на пружање стручне помоћи и вршење обука за обављање послова у области метрологије;

- овлашћена тела која обављају послове оверавања мерила која се користе за мерења у областима од посебног значаја за државу (акцизни производи, безбедност саобраћаја), у погледу њиховог искључивања из система овлашћених тела;

- привредне субјекте, власнике односно кориснике мерила која подлежу законској обавези оверавања у прописаним роковима, у погледу веће сигурности у исправност и тачност мерила, јер ће мерила оверавати лица чија је стручност проверена и осведочена од стране органа државне управе;

- привредне субјекте и друга правна лица, који су поднели захтев за утврђивање испуњености услова за обављање послова оверавања мерила, по важећем закону, а за које ће поступци овлашћивања бити настављени по одредбама Предлога закона, у погледу захтева који се односи на полагање стручног испита који ови субјекти неће моћи да испуне до почетка спровођења обука и полагања тог испита;

- привредне субјекте (именована тела) који ће обављати послове оцењивања усаглашености мерила за која су захтеви прописани подзаконским актима којима су у законодавство Републике Србије пренете директиве Европске уније, у погледу надлежности надзора над радом именованих тела који ће да обавља Министарство;

- привредне субјекте заинтересоване да постану именовани носиоци националних еталона, због обавезе увођења система менаџмента квалитетом;

- привредне субјекте (пакере, овлашћене заступнике пакера, односно увознике претходно упакованих производа), због увођење новог поступка код пријављивања претходно упакованих производа са знаком усаглашености и одобравања употребе знака усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима, док се у погледу одредби којима се прецизирају захтеви које треба да испуне претходно упаковани производи ради стављања на тржиште, не очекује утицај на учеснике у стављању ових производа на тржиште;

- органе државне управе, прецизнијим дефинисањем надлежности над мерилима која су стављена на тржиште, између метролошких инспектора и тржишних инспектора;

- надлежно министарство, које преузима надлежност у надзору над именованим телима за оцењивање усаглашености мерила са прописаним захтевима, као и надлежност давања сагласности на ценовнике овлашћених тела за послове оверавања мерила;

- Дирекцију за мере и драгоцене метала, којој се поред надлежности у вези са овлашћивањем привредних субјеката за обављање послова оверавања мерила, проширује и обим послова које обавља (истраживање и развој у области метрологије, пружање стручне помоћи и вршење обуке за обављање послова у области метрологије, као и бављење издавачком делатношћу);

- метролошке инспекторе, који морају да положи испит за метролошког инспектора;

- поред Дирекције, проглашен је један национални еталон у власништву правног лица, тако да утицај предложених решења у области именованих носилаца националних еталона није значајан;

- потрошаче, којима ће се обезбедити додатна сигурност и поверење у резултате мерења.

6. Какве трошкове ће примена закона изазвати грађанима и привреди, а нарочити малим и средњим предузећима

Примена предложених решења имаће утицаја на привредне субјекте и друга правна лица која подносе захтев за утврђивање испуњености услова за обављање послова оверавања мерила, на тај начин што ће запослена и друга ангажована лица у тим субјектима бити у обавези да положи стручни испит. Такође, обавеза полагања стручног испита уводи се и за запослена и друга ангажована лица у привредним субјектима који су већ овлашћени за обављање послова оверавања мерила.

Висину и начин плаћања накнада за послове које обавља Дирекција утврђује Влада својим актом, а висина накнаде за полагање стручног испита утврдиће се у складу са Правилником о методологији и начину утврђивања трошкова пружања јавне услуге.

Предложеним законским решењем уводи се обавеза полагања стручног испита за метролошке инспекторе. Наведена обавеза неће проузроковати додатне трошкове за Дирекцију, јер ће се иста спроводити у оквиру постојећих капацитета Дирекције.

Овлашћена тела која услед предложених законских решења изгубе статус овлашћеног тела, неће имати трошкове у вези са акредитацијом и улагањем у опрему. У погледу запослених и других ангажованих лица, послодавац их може ангажовати за рад на другим пословима у оквиру његове делатности. Напомињемо да ће овлашћена тела, за која је предложеним законским решењем предвиђено да ће бити изузета из система овлашћивања због немогућности оверавања појединих мерила која ће моћи да оверава само Дирекција, моћи да обављају послове оверавања тих мерила до истека важења решења о овлашћивању, односно обнављању овлашћивања, чиме ће бити у могућности да надокнаде трошкове и остваре добит.

Примена предложених решења неће се битније одразити на носиоце националних еталона, из разлога што су ови субјекти, као акредитоване лабораторије за еталонирање, већ увели систем менаџмента квалитетом, што представља неопходан услов за обављање послова (услуге) еталонирања мерила.

Примена предложених решења неће се битније одразити на трошкове учесника у стављању претходно упакованих производа на тржиште, из разлога што је поступак пријављивања и одобравања претходно упакованих производа са знаком усаглашености поступак административне природе који подразумева проверу документације привредног субјекта (пакера, овлашћених заступника пакера, односно увозника претходно упакованих производа) и у коме се не врше додатна испитивања од треће стране.

Нове делатности Дирекције неће проузроковати нове трошкове, с обзиром да ће се исте обављати из постојећих ресурса.

7. Да ли су позитивне последице доношења закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства из буџета Републике Србије.

Предложеним законским решењима уводи се обавеза полагања стручног испита за запослена и друга ангажована лица, како у привредним субјектима који подносе захтев за овлашћивање, тако и у привредним субјектима који су већ овлашћени за обављање послова оверавања мерила.

Увођење обавезе полагања стручног испита, поред трошкова за полагање овог испита, несумњиво ће допринети стручнијем и квалитетнијем обављању послова оверавања мерила, што ће допринети смањењу броја приговора и жалби које подносиоци захтева за оверавање мерила изјављују овлашћеним телима, као и смањењу могућности за укидање овлашћивања. Увођење обавезе полагања стручног испита утицаће и на привредне субјекте, власнике односно кориснике мерила која подлежу законској обавези оверавања у прописаним роковима, у погледу веће сигурности у исправност и тачност мерила, јер ће мерила оверавати лица чија је стручност проверена и осведочена од стране органа државне управе, а такође ће утицати и на потрошаче, којима ће се обезбедити додатна сигурност и поверење у резултате мерења. Додатни трошкови полагања обавезног стручног испита односиће се само на запослена и друга ангажована лица која оверавају мерила, а не и на друге запослене.

Такође, примена предложених решења у погледу носилаца националних еталона, као акредитованих лабораторија за еталонирање, омогућиће овим

субјектима да се њихови резултати еталонирања признају и у државама потписницама ЕА МЛА споразума, с обзиром да је Акредитационо тело Србије потписник ЕА МЛА споразума који је мултилатерални споразум о међусобном признавању акредитације који потписују акредитациона тела чланице ЕА (међународна организација која уређује област акредитације у Европи).

У погледу учесника у стављању претходно упакованих производа на тржиште, (пакера, овлашћених заступника пакера, односно увозника претходно упакованих производа), очекује се смањење трошкова који настају у вези са стављањем ових производа на тржиште, а постављањем знака усаглашености на претходно упаковане производе, олакшаће се стављање тих производа на домаће тржиште, као и извоз тих производа на тржиште држава чланица ЕУ, као и других држава које прихватају тај знак усаглашености.

За обављање нових послова у Дирекцији ће се извршити прерасподела постојећих ресурса, што неће утицати на стварање нових трошкова.

8. Да ли се законом подржава стварање нових привредних субјеката и тржишна конкуренција

Предложеним решењима утицаће се на повећање тржишне конкуренције на следећи начин: Овим законом се, као нов услов које је потребно да испуне привредни субјекти и друга правна лица да би могли да обављају послове оверавања мерила (да би били овлашћени), уводи стручни испит за запослена и друга ангажована лица која ће обављати послове оверавања мерила. Такође се уводи и услов који се односи на поступање по захтевима за оверавање мерила у складу са законом којим се уређује општи управни поступак. Положени стручни испит, као доказ о стеченом образовању, односно стручној оспособљености лица која оверавају мерила, несумњиво ће стимулисати тржишну конкуренцију. С друге стране, досадашње искуство у примени закона показало је да запослена и ангажована лица која у овлашћеним телима обављају послове оверавања мерила немају довољно стручних знања у поступању по поднетим захтевима за оверавање мерила, сачињавању записника о оверавању мерила и доношењу решења којима се одбија захтев за оверавање мерила. Имајући у виду наведено, а будући да послове оверавања мерила овлашћено тело обавља као поверене послове, сматрамо да нови услов у погледу поступања по захтевима за оверавање мерила у складу са законом којим се уређује општи управни поступак, наилази на пуно оправдање. Увођењем ових услова обезбедиће се већа стручна оспособљеност лица која врше оверавање мерила, што ће утицати на јачање конкурентности, као и унапређење пословног окружења. Посредно ће се утицати на ширење свести целокупне јавности о значају метрологије, односно о обезбеђивању поверења у резултате мерења спроведених ради заштите потрошача, живота и здравља људи и животиња, заштите животне средине, опште безбедности и заштите природних ресурса, што је један од циљева утврђених овим законом.

На овај начин смањиће се могућност да привредним субјектима, посебно малим и средњим предузећима, буде нанета штета тако што ће им, након оверавања мерила, то исто мерило у метролошком надзору бити стављено ван употребе, јер га је оверило лице које није поседовало довољан ниво стручне оспособљености.

Такође, предложеним решењем укида се услов који је представљао ограничавајући фактор и који се односи на поседовање радног искуства запослених и других ангажованих лица која раде на обављању послова

оверавања мерила (за лице које обавља послове техничког руковођења – најмање три године, односно за контролоре – најмање годину дана радног искуства на пословима прегледа мерила у поступку њиховог оверавања, односно на пословима еталонирања мерила за које се тражи овлашћивање). У пракси се показало да је на тржишту рада било тешко пронаћи кадар који испуњава прописани услов у погледу радног искуства, јер је до 2010. године послове оверавања мерила обављала само Дирекција. По предложеном законском решењу, укида се услов у погледу захтеваног радног искуства лица која оверавају мерила, а запослена и друга ангажована лица ће услов који се односи на стечено образовање, односно стручну оспособљеност у одговарајућем подручју за које се привредни субјект и друго правно лице овлашћује доказивати положеним стручним испитом. На овај начин се омогућава увођење нових привредних субјекта за обављање послова оверавања мерила чиме се повећава конкурентност у обављању ових послова.

Досадашња пракса је показала да је увођење стручног испита за лица која обављају или која ће обављати послове оверавања мерила неопходно, из разлога који су већ наведени. С тим у вези сматрамо да предложена решења неће значајније утицати на неједнаку могућност приступа тржишту за привредне субјекте и друга правна лица за која је поступак овлашћивања започет по важећем закону, а који ће на основу прелазних и завршних одредби Нацрта закона бити настављен у складу са овим законом, у односу на привредне субјекте који су већ овлашћени за обављање послова оверавања мерила и којима је по предложеном решењу остављена једна година од доношења подзаконског акта да испуне те захтеве, с обзиром да је број привредних субјеката – подносилаца захтева за овлашћивање показао тренд значајног смањивања у периоду од 2012 – 2015. године, и то: у 2012. години - 33 привредна субјекта; у 2013. години – 31 привредни субјект; у 2014. години – 5 привредних субјеката, и у 2015. години – 6 привредних субјеката. Напомињемо да се оваквим решењима поступак овлашћивања нових привредних субјеката не спречава, већ одлаже до испуњавања захтева који се односи на полагање стручног испита.

Такође, значајан утицај на тржиште и конкуренцију имаће и предложено решење по коме ће на ценовнике овлашћених тела сагласност давати Министарство, а на основу критеријума које ближе уређује министар. По важећем закону, у поступку добијања сагласности Владе на ценовник овлашћених тела, ова тела су израђивала Анализу ефеката примене предметног ценовника на кориснике услуга оверавања мерила која је садржавала калкулацију трошкова оверавања мерила засновану на њиховој оправданости.

9. Да ли су све заинтересоване стране имале прилике да се изјасне о закону

Имајући у виду значај питања која уређује овај закон, министар је решењем формирао Пројектну радну групу која је припремила текст Нацрта закона о метрологији, а коју чине представници Министарства и Дирекције.

Такође, у периоду од 9. до 30. октобра 2015. године спроведена је јавна расправа о Нацрту закона на основу Закључка Одбора за привреду и финансије од 8. октобра 2015. године. Текст Нацрта закона био је постављен на интернет страници Министарства привреде и Дирекције за мере и драгоцене метале, као и на порталу е-управе, чиме је било омогућено јавности да примедбе, предлоге и сугестије на текст Нацрта закона достави Министарству путем поште или електронским путем. Све заинтересоване стране имале су прилику да изнесу

своје примедбе, предлоге и сугестије и на округлом столу који је у оквиру јавне расправе организован 30. октобра 2015. године у просторијама Дирекције.

Такође, у оквиру Твининг пројекта „Јачање капацитета националног система за инфраструктуру квалитета и тела за оцену усаглашености”, у периоду од 23. до 27. новембра 2015. године реализована је посета експерата из Чешког метролошког института, и то господина Павела Кленовског, Генералног директора и господина Франтишека Станека, Директора за законску метрологију, који су својим сугестијама и примедбама помогли члановима Пројектне радне групе у финализацији текста Нацрта закона.

Примедбе и предлози са јавне расправе који су прихваћени од стране Пројектне радне групе и уграђени у текст закона односе се на одредбе којима је прописано да рок за полагање стручног испита за лица која обављају послове оверавања мерила буде годину дана од дана ступања на снагу подзаконског акта, имајући у виду број овлашћених тела и лица која обављају послове оверавања мерила на која се ова обавеза односи; да се укидање акта о акредитацији пропише као основ за укидање решења о овлашћивању (неиспуњавање прописаних услова); да се одредба о надзору над мерилима и претходно упакованим производима допуни тако да надзор обухвата и мерне боце; да се код прописаних услова које морају да испуњавају привредни субјекти и друга правна лица за обављање послова оверавања мерила уместо израза: „акт прибављен у поступку акредитације” користи израз: „Сертификат о акредитацији”; да се због непрецизности термина „довољан број” измени одредба којом је предложено да Дирекција обавља и послове оверавања мерила за која нема довољан број овлашћених тела.

На захтев учесника у јавној расправи, као и чешких експерата, у Нацрт закона унете су одредбе које се односе на ванредни преглед мерила у употреби, а које су биле изостављене у верзији Нацрта закона која је била на јавној расправи.

Примедбе и предлози који су одбијени од стране Пројектне радне групе за израду Нацрта закона односе се на предлог да спровођење поступка овлашћивања привредних субјеката остане у надлежности Министарства, из разлога који су наведени у тач. 1. и 2. ове анализе; да се злоупотреба државних жигова санкционише или да се пропишу казнене одредбе, из разлога што је фалсификовање жигова и других знакова усаглашености којима се жигошу мерила прописано Кривичним закоником („Службени гласник РС”, бр. 85/05...108/14) као кривично дело (Глава 22. Кривична дела против привреде, одредба члана 245. Фалсификовање знакова, односно државних жигова за обележавање робе, мерила и предмета од драгоцених метала, ст. 2. и 3. наведеног члана). Такође, предлози који су се односили на терминологију коришћену у Нацрту закона одбијени су јер овај закон преузима појмове и дефиниције Међународног речника термина у законској метрологији, као и појмове и дефиниције Међународног речника основних и општих термина у метрологији.

На основу примедби добијених у поступку јавне расправе, као и примедби и сугестија експерата, Пројектна радна група сачинила је коначну верзију Нацрта закона која је упућена на мишљење органима државне управе са чијим делокругом рада је повезано питање на које се Нацрт закона односи, као и организацијама, и то: Министарству финансија, Министарству здравља, Министарству трговине, туризма и телекомуникација, Министарству унутрашњих послова, Министарству одбране, Министарству правде, Министарству државне управе и локалне самоуправе, Републичком

секретаријату за законодавство, Републичком секретаријату за јавне политике и Канцеларији за европске интеграције.

10. Које ће се мере током примене закона предузети да би се постигло оно што се законом предвиђа

Дирекција и Министарство предузимаће све потребне мере у спровођењу Предлога закона о метрологији.

У погледу **регулаторних мера**, у прелазним и завршним одредбама Предлога закона о метрологији предвиђено је да ће се подзаконски акти за спровођење овог закона донети у року од шест месеци, односно годину дана од дана ступања на снагу овог закона, и то:

Подзаконски акти које доноси Влада:

1) Уредба о законским мерним јединицама, њиховим називима, ознакама, као и начину њихове употребе (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

2) Уредба о начину вршења метролошког надзора (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

3) Уредба о висини и начину плаћања накнада за спровођење оверавања мерила, метролошких експертиза, испитивања типа мерила, испитивања претходно упакованих производа и мерних боца ради провере испуњености метролошких захтева и других послова које спроводи Дирекција у складу са овим законом (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона).

Подзаконски акти које доноси министар надлежан за послове метрологије:

1) Правилник којим се ближе прописују услови које привредни субјект треба да испуњава у погледу просторија, опреме и запослених и других ангажованих лица за обављање послова оверавања мерила, као и начин испуњавања услова прописаних чланом 9. став 1. закона (рок за доношење је најкасније шест месеци од дана ступања на снагу овог закона);

2) Правилник којим се прописује програм полагања стручног испита за запослена и друга ангажована лица која ће обављати послове оверавања мерила, као и услови и начин полагања тог испита (рок за доношење је најкасније шест месеци од дана ступања на снагу овог закона);

3) Акт којим ће министар ближе уредити критеријуме на основу којих ће Министарство давати сагласност на ценовнике овлашћених тела (рок за доношење је најкасније шест месеци од дана ступања на снагу овог закона);

4) Правилник којим се ближе прописује садржина и образац евиденције коју води овлашћено тело као и начин вођења те евиденције (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

5) Правилник о начину овлашћивања, вођењу регистра овлашћених тела, као и о другим питањима везаним за рад овлашћених тела (рок за доношење је најкасније шест месеци од дана ступања на снагу овог закона);

6) Правилник којим се ближе прописују услови и начин утврђивања испуњености услова за признавање националних еталона за поједине величине из члана 17. став 1. закона, начин провере испуњавања тих услова, садржај

одлуке о проглашењу националног еталона, као и услове и начин укидања те одлуке (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

7) Правилник којим се ближе прописује начин и услови за признавање националних еталона за поједине величине из члана 18. став 1. закона, услови и начин за именовање носиоца националног еталона, услови и начин коришћење националног еталона, садржај одлуке о проглашењу националног еталона и именовању носиоца националног еталона, услови и начин укидања одлуке о проглашењу националног еталона и именовању носиоца националног еталона (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

8) Правилник којим се ближе прописују врсте мерила из члана 19. став 1. за које је прописано спровођење поступка оцењивања усаглашености, одобрење типа мерила, односно оверавање мерила, временски интервали периодичног оверавања тих мерила, врсте оверавања чије оверавање обавља Дирекција, као и врсте мерила чије оверавање обављају овлашћена тела (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

9) Правилници којима се за поједина мерила ближе прописују захтеви, поступци оцењивања усаглашености или комбинација поступака оцењивања усаглашености, означавање, исправе о усаглашености и документација из става 1. члана 20. закона (рок за доношење ових аката није прописан у Предлогу закона из разлога што се исти доносе у зависности од потребе усклађивања регулативе у односној материји са стањем развоја технике и технологије);

10) Списак стандарда, односно нормативних докумената који се доносе на основу правилника којима се за поједина мерила ближе прописују захтеви, поступци оцењивања усаглашености или комбинација поступака оцењивања усаглашености, означавање, исправе о усаглашености и документација из става 1. члана 20. закона, и који се објављују у „Службеном гласнику Републике Србије” (у складу са важећим законом донети су и објављени спискови стандарда који прате одређене правилнике којима су у правни систем Републике Србије транспоноване одређене европске директиве. С тим у вези, спискови стандарда, односно нормативних докумената доносе се у зависности од њиховог објављивања у „Службеном гласилу Европске уније” и из тог разлога у Предлогу закона није прописан рок за њихово доношење);

11) Правилник којим се ближе уређују услови и начин одобрења типа мерила, техничка документација коју је потребно приложити, број мерила истог типа који треба доставити, садржај и начин чувања извештаја о спроведеним испитивањима, начин означавања одобреног типа мерила, начин чувања техничке документације и испитаних мерила, као и услови и начин измене и допуне, односно повлачења издатог уверења о одобрењу типа мерила (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

12) Правилник којим се ближе прописује начин и услови оверавања мерила, документација у поступку оверавања, као и начин, услови и рокови чувања потребне документације (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

13) Правилници којима се за одређене врсте мерила у употреби прописују захтеви за мерила, натписи и ознаке на мерилима, начин утврђивања испуњености тих захтева, карактеристике опреме за утврђивање испуњености захтева, садржина обрасца за резултате испитивања односно мерења као и методе мерења (рок за доношење ових аката није прописан у Предлогу закона

из разлога што се исти доносе у зависности од потребе усклађивања регулативе у односној материји са стањем развоја технике и технологије);

14) Правилник о врсти, облику и начину стављања државних жигова, који се употребљавају при оверавању мерила, рок њиховог важења као и ближи облик и садржај уверења о оверавању мерила и уверења о одобрењу типа мерила (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

15) Правилник о начину ванредног прегледа мерила, садржају и року чувања извештаја о прегледу (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

16) Правилник којим се ближе прописује садржај и поступак спровођења метролошке експертизе (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

17) Правилник којим се ближе прописује начин и поступак испитивања претходно упакованих производа ради провере испуњености метролошких захтева, захтеви за опрему која се користи приликом мерења стварне количине претходно упакованих производа, метролошки захтеви које морају да испуне количине претходно упакованих производа, начин означавања количина и дозвољена одступања стварних количина од означених називних количина (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

18) Правилник о величини и облику знака усаглашености количине претходно упакованог производа, начин постављања тог знака, прописани поступак утврђивања испуњености метролошких захтева, као и начин и услове документовања усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

19) Правилник о захтевима за мерне боце, допуштеним одступањима запремине, начину и условима одобравања знака произвођача, величини и облику знака усаглашености, као и о натписима и ознакама на боцама као мерним посудама (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

20) Правилник којим се ближе прописује садржај и начин спровођења стручног испита за метролошког инспектора (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

21) Правилник којим се ближе прописује образац и садржина службене легитимације за метролошког инспектора, услови под којима се легитимација издаје, престаје да важи, начин на који се уништава легитимација која је престала да важи, као и начин вођења евиденције о издатим службеним легитимацијама (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона).

У погледу **институционалних мера**, потребно је указати да је овим законом предложено ново разграничење послова између Министарства и Дирекције, тако да послове овлашћивања привредних субјеката и других правних лица за обављање послова оверавања мерила, обавља Дирекција, а не Министарство. С тим у вези, у Дирекцији ће се прерасподелом постојећих кадровских капацитета омогућити ефикасно обављање ових послова. Такође, разграничење послова између Министарства и Дирекције огледа се и у томе што ће надзор над радом именованих тела за оцењивање усаглашености вршити Министарство, за разлику од важећег закона по коме надзор над стручним радом именованих тела врши Дирекција.

С друге стране, Министарство већ располаже капацитетима у погледу спровођења надзора над радом тела која су именована за оцењивање усаглашености у складу са прописима којима су у правни систем Републике Србије транспоноване одређене европске директиве.

У погледу увођења обавезе полагања стручног испита за запослена и друга ангажована лица која ће обављати послове оверавања мерила важно је истаћи да ће се подзаконским актом прописати програм полагања, као и услови и начин полагања тог испита (рок за доношење подзаконског акта је најкасније шест месеци од дана ступања на снагу овог закона), с тим што је у прелазним и завршним одредбама Предлога закона прописано да су запослена и друга ангажована лица у овлашћеном телу дужна да положи стручни испит у року од годину дана од дана ступања на снагу подзаконског акта којим се прописује полагање стручног испита. Напомињемо да Дирекција има вишегодишње искуство у одржавању разних обука у области метрологије.

У погледу **нерегулаторних мера** наставиће се мере и активности за праћење остваривања циљева преко података који ће се редовно објављивати у Извештајима о раду Дирекције.

Дирекција ће континуирано вршити неопходне измене и техничка унапређења интернет странице Дирекције, са циљем да информације које се на њој објављују буду прецизне и доступне заинтересованим странама. Такође, у вези са новим пословима Дирекције који се односе на истраживање и развој у области метрологије, као и обављање издавачке делатности, Дирекција ће учествовати у међународним и домаћим истраживачким и развојним пројектима у области метрологије, а резултате пројеката објављиваће у виду стручних радова и публикација.

ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРЕДЛОГА ЗАКОНА О МЕТРОЛОГИЈИ СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач прописа - ВЛАДА
Обрађивач -МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

2. Назив прописа
ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О МЕТРОЛОГИЈИ

DRAFT LAW ON METROLOGY

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно с одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну саржину прописа,

ПОГЛАВЉЕ V, НАСЛОВ VI, ЧЛАН 77. СПОРАЗУМА О СТАБИЛИЗАЦИЈИ И ПРИДРУЖИВАЊУ, КОЈИ СЕ ОДНОСИ НА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ, МЕТРОЛОГИЈУ, АКРЕДИТАЦИЈУ И ОЦЕЊИВАЊЕ УСАГЛАШЕНОСТИ ПО КОМ СЕ РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОБАВЕЗАЛА ДА ЋЕ ПРЕДУЗЕТИ НЕОПХОДНЕ МЕРЕ КАКО БИ СЕ ПОСТЕПЕНО ПОСТИГЛА УСКЛАЂЕНОСТ СА ТЕХНИЧКИМ ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И ЕВРОПСКОМ СТАНДАРДИЗАЦИЈОМ, МЕТРОЛОГИЈОМ, АКРЕДИТАЦИЈОМ И ПРОЦЕДУРАМА ОЦЕНЕ УСАГЛАШЕНОСТИ.

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума,
ЧЛАН 72. СПОРАЗУМА.

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,
ИСПУЊАВА У ПОТПУНОСТИ.

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,
/

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

ГЛАВА 3. СПОСОБНОСТ ПРЕУЗИМАЊА ОБАВЕЗА ИЗ ЧЛАНСТВА У ЕУ, 3.1. СЛОБОДА КРЕТАЊА РОБА, ДЕО 3.1.1. ХОРИЗОНТАЛНА ПИТАЊА, 3.1.1.4. МЕТРОЛОГИЈА.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
УГОВОР О ФУНКЦИОНИСАЊУ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ, ДЕО ТРЕЋИ-ПОЛИТИКЕ И УНУТРАШЊЕ ДЕЛОВАЊЕ УНИЈЕ; НАСЛОВ II. – СЛОБОДНО КРЕТАЊЕ РОБЕ,

ЧЛ. 34-36, СА КОЈИМА ЈЕ ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О МЕТРОЛОГИЈИ У ПОТПУНОСТИ УСКЛАЂЕН.

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,/

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима, /

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност, /

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније./

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

НЕ ПОСТОЈИ ОДГОВАРАЈУЋИ ПРОПИС ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ СА КОЈИМ ЈЕ ПОТРЕБНО ОБЕЗБЕДИТИ УСКЛАЂЕНОСТ НАЦРТА ЗАКОНА О МЕТРОЛОГИЈИ.

ОВИМ ЗАКОНОМ СЕ СТВАРА ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ПРЕУЗИМАЊЕ УРЕДБИ И ДИРЕКТИВА ЕУ У ОБЛАСТИМА КОЈИМА СЕ РЕГУЛИШУ ЗАХТЕВИ ЗА МЕРНЕ ЈЕДИНИЦЕ, КАО И ЗАХТЕВИ ЗА МЕРИЛА И ПРЕТХОДНО УПАКОВАНЕ ПРОИЗВОДЕ.

ПРИ ИЗРАДИ ПРЕДЛОГА ЗАКОНА УЗЕТЕ СУ У ОБЗИР ПРЕПОРУКЕ ИЗ РЕВИДИРАНОГ ДОКУМЕНТА МЕЂУНАРОДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗА ЗАКОНСКУ МЕТРОЛОГИЈУ (*International Organization of Legal Metrology*) - OIML D1:2012 У КОЈИМА СУ ДЕФИНИСАНИ ЕЛЕМЕНТИ ЗА ИЗРАДУ ЗАКОНА О МЕТРОЛОГИЈИ ДРЖАВА ЧЛАНИЦА ОРГАНИЗАЦИЈЕ, А ПРЕДЛАГАЧ ЈЕ ИМАО У ВИДУ И ЕЛЕМЕНТЕ МЕЂУНАРОДНИХ ДОКУМЕНАТА ОВЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ - OIML D1, OIML D2, OIML D9 и OIML D16. ТАКОЂЕ, ОВАЈ ЗАКОН ПРЕУЗИМА ПОЈМОВЕ И ДЕФИНИЦИЈЕ МЕЂУНАРОДНОГ РЕЧНИКА ТЕРМИНА У ЗАКОНСКОЈ МЕТРОЛОГИЈИ, КАО И ПОЈМОВЕ И ДЕФИНИЦИЈЕ МЕЂУНАРОДНОГ РЕЧНИКА ОСНОВНИХ И ОПШТИХ ТЕРМИНА У МЕТРОЛОГИЈИ.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

ДА

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

ДА

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О МЕТРОЛОГИЈИ НИЈЕ БИО ПРЕДМЕТ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЕК, ЈЕР СЕ ЊИМЕ НЕ ВРШИ УСКЛАЂИВАЊЕ СА ПРОПИСИМА ЕУ. НАКОН СПРОВЕДЕНЕ ЈАВНЕ РАСПРАВЕ О НАЦРТУ ЗАКОНА, У ОКВИРУ ТВИНИНГ ПРОЈЕКТА „ЈАЧАЊЕ КАПАЦИТЕТА НАЦИОНАЛНОГ СИСТЕМА ЗА ИНФРАСТРУКТУРУ КВАЛИТЕТА И ТЕЛА ЗА ОЦЕНУ УСАГЛАШЕНОСТИ”, ИРА 2013-SR 13 IB ЕС 01, У ПЕРИОДУ ОД 23. ДО 27. НОВЕМБРА 2015. ГОДИНЕ АНГАЖОВАНИ СУ ЕКСПЕРТИ ИЗ ЧЕШКОГ МЕТРОЛОШКОГ ИНСТИТУТА, И ТО ГОСПОДИН ПАВЕЛ КЛЕНОВСКИ, ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР И ГОСПОДИН

ФРАНТИШЕК СТАНЕК, ДИРЕКТОР ЗА ЗАКОНСКУ МЕТРОЛОГИЈУ, КАКО БИ СВОЈИМ СУГЕСТИЈАМА И ПРИМЕДБАМА ПОМОГЛИ ЧЛАНОВИМА ПРОЈЕКТНЕ РАДНЕ ГРУПЕ У ФИНАЛИЗАЦИЈИ ТЕКСТА ПРЕДЛОГА ЗАКОНА О МЕТРОЛОГИЈИ. МИШЉЕЊЕ НАВЕДЕНИХ ЕКСПЕРАТА НИЈЕ ПРИЛОЖЕНО, ЈЕР СЕ ПРЕДЛОГОМ ЗАКОНА НЕ ВРШИ УСКЛАЂИВАЊЕ СА ПРОПИСИМА ЕУ.